

Michal

Číslo Alchymistů

Dromar Dvořák

Esca Alchymistū

. Spiritus . Pater

cus Luna . Anima .

. Chaos Decatum

. Philosophorum .

Otomar Dvořák

Alchymistů Císař

Vydalo nakladatelství Machart v roce 2011 jako svoji 36. publikaci
www.machart-books.cz

Machart

Grafická úprava: Kameel Machart
ilustrace © Štěpán Janík, 2011
text © Otomar Dvořák
ISBN: 978-80-87517-14-7

Homunkulus

„Jest pravdivé, jest jisté, jest skutečné, že to, co jest dole, jest jako to, co jest nahoře a to, co jest nahoře, jest jako to, co jest dole, aby dokonány byly divy jediné věci. A jako všechny věci byly zrozeny za zprostředkování jediného, tak všechny věci zrodily se z jediného přizpůsobením.“

Smaragdová deska Herma Trismegista

I.

Ty obrazy přicházejí z temných snů nevědomí, z hlubin, kde se roztácejí ohnivé víry pradávných vesmírů, ze zrcadel, v nichž spí odlesky mrazivé krásy, z těch zrcadel, která se tříští na tisíce střepů, jakmile se jich odvážíme jenom zlehka dotknout. A přesto se znovu (po kolikáté již?) pokouším o nemožné - se zaťatými zuby slepuji tmelem fantazie poztrácené úlomky, ve kterých se zrcadlí ta bláznivá směs nesporných pravd a nehorázných lží, celé dlouhé dny a nekonečné noci sestavuji svou babylónskou věž příběhu v bláho-vé naději, že dostoupím až k vrcholu, za nímž se skrývá Poznání...

Napřed vidím mlhu, nic než šedivé, pomalu se převalující moře par, beztvorou nicotu. V jiskření vycházejícího měsíce však začínají mlhou zvolna prosvítat oblé hřbety pahorků a na vrcholu nejbližšího z nich se začerná zlověstný stín šibenice. Vzdálené zavytí psa snad ani není hlasem skutečného zvířete, ale kvílením podsvětní smečky, která provází mocnou bohyni Hékaté, vládkyni křížovatek, na jejích nočních toulkách.

A právě v této pochmurné chvíli přichází blátivou cestou mezi vinicemi dvojice mužů, zimomřivě zahalených do dlouhých plášťů. Ten starší, jehož prošedivělý, bujný, až na prsa spadající vous tak trochu připomíná biblické patriarchy, kráčí v hlubokém zamyšlení, jako by ani nevnímal okolní scénérii. Zato temné, jiskrné oči jeho mladšího druhu neklidně těkají; na okamžik spočinuly na stínu šibenice a zdálo se, že muž se při tom pohledu zachvěl.

„Chceš mě snad vláčet až někam do horoucích pekel?“ zavrčel. „Sem chodí v noci leda blázni nebo sebevrazi! Za každým keřem se může skrývat banda hrdlořezů!“

„Klid, Edwarde,“ promluvil tiše jeho druh. „Čím otrlejší lupič, tím je pověřivější. Strach z kouzelnických schopností té staré ježibaba drží všechny lotry v náležitém odstupu.“

„Jen aby,“ ušklíbl se mladší z mužů a nejistě se ohlédl přes rameno. Najednou strnul. Co se to pohnulo tam nahoře ve svahu? Pokusil se zaostřit pohled, ale nic už nespatriil. Jen rozplývající se cáry mlhy klesaly údolím k řece a v pomalém přízračném tanci nabývaly desítek mámivých podob. Mohl to být pouhý klam. S povzdechem zavrtěl hlavou a přidal do kroku, aby dohonil svého přítele.

Ten již sestoupil do úzké rokle, k jejíž boční stěně byla přilepena ubohá chatrč. Tohle nevábne a špinavé obydlí, z jehož stěn z propleteného proutí opadávala v celých kusech rozpukaná hliněná mazanice a kde snopy suchého rákosu, tvořící střechu, se ježily na všechny strany jako nepořádné vrabčí hnízdo, vyzařovalo jakési

fluidum rozkladu, zániku a marnosti. Krčilo se tu jako bytost postižená nevyléčitelnou, smrtelnou chorobou.

Starší z mužů se sehnul k nízkým dvířkům, strčil do nich štitivě špicí své hole a pátravě se zadíval dovnitř. Jeho druh mu nahlédl přes rameno.

Spatřili podlouhlou místnost, jejíž zadní stěnu tvořila holá pís-kovcová skála. V tajemném přítmí mezi svazky sušených bylin a ko-řenů, uzemy netopýry a zvířecími lebkami zavěšenými na trámech probleskovaly plameny otevřeného ohniště a vrhaly kolem pitvorný rej stínů. Z temného kouta se přibelhala bezzubá stařena, jejíž svaš-tělou tvář zpola zakrývaly prameny umaštěných šedivých vlasů.

„Co si, vzácní pánové, budou přát?“ zeptala se skřípavým hla-sem. „Elixír lásky? Dryák na pokažený žaludek či hojivou mast na rány sečné i bodné?“ Důvěrně se naklonila blíž: „Mám čerstvé psí sádlo...“

„Nebo lidské?“ uchechtl se mladší z návštěvníků.

Starší z mužů na ni upřel zkoumavý pohled, před jehož proni-kavostí bezděky o krok couvla. „Slyšeli jsme,“ řekl lámanou praž-skou němčinou se silným cizím přízvukem, „že přechováváš ho-munkula.“

Babice se zatvářila nechápavě.

„Dábla ve sklenici,“ dodal ten mladší na vysvětlenou.

Stařeninou tváří se mihl záchvěv úleku. „To jsou pomluvy, pá-nové!“ vyjekla. „Nikdy jsem neměla nic společného s ďáblem! Jsem poctivá vdova po rasovi!“

„Nemusíš mít strach. Nepatříme k inkvizici, ani k jezuitům. To-hle je slavný doktor John Dee, pracující ve službách Jeho Milosti císařské,“ ukázal mladší z mužů na svého staršího druha, „a přišel prozkoumat zajímavého tvora, kterého prý vlastníš. Služebná pana Hájka nám o té divné bytosti vyprávěla leccos pozoruhodného.“

„Jistě, jistě, vzácní pánové,“ drmolila stařena a hluboko se uklánela, takže její tvář se skryla ve stínu zcuchaných vlasů, „hloupí lidé ho nazývají ďáblíkem, ale je to pouhý skřítek, kterého jsem polapila tady na Židovských pecích, domácí ochranný skřítek, napůl mrtvý a napůl živý, každý týden ho koupu v čerstvém víně, takový skřítek přináší štěstí každému, kdo se ho dotkne, hlavně těhotným ženám, ty sem chodívají sáhnout si na něj, aby jejich děcko bylo zdravé a silné, neškodný skřítek, ale teď spí a není radno ho zbytečně budit, mohl by být nevrlý a místo štěstí by vám přinesl smůlu...“

„Možná, že tohle by ho naladilo příznivěji,“ přerušil mladší muž proud její výmluvnosti a nastavil jí před oči zlatou minci.

Stařena rázem zmlkla. Několikrát naprázdno otevřela ústa jako lekající kapr a pak se ještě uctivěji zlomila v pase. „Podívám se, jestli snad náhodou není vzhůru. Jen račte dál, pánové!“

Odvážně vstoupili do dusného brlohu, jehož odporné pachy dokázali překonat jenom díky navoněným kapesníkům, které si přitiskli k nosům. Slabé a blikavé světlo z ohniště spoře ozařovalo nahromaděné předměty; zdálo se, že vybělené lebký rozvěšené na trámech pohybují čelistmi a v prázdných očích důlcích jim chvílemi zaplanou hrůzně životné krvavé jiskřičky. Ve výklencích vytesaných do pískovcové skály v pozadí místnosti bylo možno spatřit značné množství hrubě vypálených hliněných misek, obsahujících různé, nepřiliš vábně vyhlížející masti. Mezi nimi vynikala bachratá skleněná nádoba, naplněná nažloutlou tekutinou. V ní cosi plavalo...

Doktor Dee se dychtivě naklonil až k tlustému sklu. Snažil se překonat své rozechvění; naděje, že konečně spatří pravého homunkula, bytost zrozenou nepohlavně ze sil kosmu a země, v něm zápolila se skepsí, vypěstovanou po řadě prožitých zklamání. Cítil, jak se mu vzrušením potí dlaně.

„Spíš mandragora... Nebo podobný druh kořene...“ hlesl jeho mladší druh.

Doktor Dee pomalu zavrtěl hlavou.

„Ne, příteli. Je to živé. Nebo bylo živé...“

Užasle sledoval špičatou hlavu, jejíž vypoulené oči překrývala těžká víčka, všiml si podivných tenkých ručiček s neobyčejně dlouhými, drápovitě stočenými prsty, které propojovala průsvitná blána, i spodní části těla, vybíhající do zakrouceného ještěřího ocasu. Kůže tvora byla křídově bílá, protkaná modrými žilkami. Zdálo se, že to tělíčko sotva znatelně pulzuje v rytmu skrytého dechu.

„Snad...“ ozval se doktor váhavě po delší chvíli ticha, „snad lidské embryo... ale podivně zrůdné...“

„To by mohlo zajímat císaře,“ řekl mladší z mužů a sáhl po měšci, „hej, babo, na kolik si ceníš svého skřítka?“

Nedlouho poté opouštěli dva zahalení muži obávanou chatrč a chvátali blátivou cestou dolů k řece. Mlhy nad písčitými pahorky Židovských pecí se již trhaly a v puklině mračen, připomínající ústí jeskyně, zazářil bledý kotouč měsíce.

A právě v té chvíli se na hraně kopce za zády nočních poutníků vynořila proti světlejší obloze podivná silueta. Byl to mohutný, podsaditý chlapík s nehnutou tváří, která připomínala dřevěnou masku. Na čele mu plála rudá jizva ve tvaru klikatého blesku a z koutku úst, pozdviženého v neměnném šklebu, mu trčel obnažený špičák. Upřeným pohledem vypoulených, nemrkajících očí sledoval oba muže, dokud se mu neztratili za zákrutem cesty. Pak zavrčel jako podrážděný pes a zmizel mezi viničními keři.

II.

Císař se probudil zalitý potem a se srdcem zběsile bušícím. Slyšel, jak pod baldachýnem lůžka doznívá ozvěna zoufalého výkřiku. Byl to jeho vlastní hlas? Nebo tu vykřikl někdo jiný? Ale kdo by mohl proniknout do přísně střežené ložnice? Veliké melancholické oči tohoto předčasně zmoudřelého dítěte nejistě zatékaly po zlatých střapcích, lemujících okraje sametových, temně modrých nebes. Odulý spodní ret, neklamně znamení habsburského rodu, o němž dvorní malíř Arcimboldo tvrdil, že je manifestací veliké vášnivosti a erotické smyslnosti, se žíznivě pohnul v houštině pečlivě zastřiženého plnovousu.

„Chceme pít!“

Ruka zatápala po ozdobné šňůře zvonku, ale zastavila se v půli dráhy. Císař, uchvácen náhlou naléhavou myšlenkou, nepřivolał sloužícího, vzepřel se na lokti a spustil bosé nohy přes okraj lůžka. Opatrně rozhrnul závěsy a vyhlédl do místnosti, osvětlené několika blikajícími kahánky ve výklencích oken. S uspokojením si uvědomil, že sloužící dbají na jeho nařízení, aby udržovali tmu v náležitém odstupu. Tma je nebezpečná, plná beztvarych příznaků, které vás mohou ovinout studenými prsty nicoty, zbavit vás dechu a sáhnout vám až k srdci, kde se třepotá poplašené ptáče života.

Sestoupil z několika schůdků vedoucích k lůžku, uchopil jeden z těch olejových kahanů a vydal se v krajkové noční košili ke dveřím. Oba strážní vzdali předepsaným způsobem čest, ale jinak nehnuli ani brvou, když je císař míjel se svým plaménkem ve vztažené ruce, podoben těkavé bludičce zanikající ve spletitých chodbách pražského hradu. Znali už jeho noční výlety a nenechali se jimi vyvést z míry.

Jedno z oken ve spojovací galerii mezi soukromými císařskými komnatami a kunstkomorou bylo pootevřené; na skleněných čočkách zalitých v olovu zahořel stonásobný odraz plamene z císařova kahánku. Rudolf se zastavil, fascinován krásou nečekaného světelného vzplanutí; připomínalo mu to jakýsi obraz z jeho snu, na který se teď nemohl upamatovat. Vyhlédl mezerou mezi rámem a okenní tabulí: hluboko dole, na dně kotliny se skrývalo město, tonulo v mlhách jako potápějící se koráb s temnými stožáry věží. Z jednoho místa však stoupala nad tušené střechy narudlá záře. Že by požár? Ale proč tedy nikdo nezvoní na poplach? Císaři připadalo, že podivný svit se šíří z míst, kde se v zátočině řeky Vltavy rozkládá židovská čtvrť. Možná je to odlesk nějakého duchovního vyzařování, aura, která se šíří kolem ohnisek, kde dochází k proměně hmoty v nehmotný éter. Židovští kabalisté prý znají tajný kód světa... Pracují pro nás? Nebo proti nám?

Zachvěl se, měl pocit, že se ho dotkly mrazivé prsty. Rychle couvl od okna, jímž táhl z údolí od řeky studený průvan. Všiml si, že v jižním křídle paláce jsou okna prvního patra osvětlena a za nimi se horečně míhají stíny četných postav. Co se tam děje? Proč Pražský hrad bdí? Chystá se něco zlého? A pak si náhle uvědomil pravou podstatu své úzkosti. Vždyť dnes je velká noc, noc zrození!

Tisíc pět set osmdesát pět let už uplynulo od doby, kdy prorocká hvězda zazářila nad betlémským chlévem, a sedm tisíc čtyři sta dvacet dva let od stvoření prvního člověka Adama. A přesto jako by každým zrozením nového člověka začínal svět znovu, od úplného začátku. Představil si Kateřinu, černý příliv jejích dlouhých vlasů na bělostném polštáři a její přivřené oči a oddaně pootevřené rty, z nichž se ještě nedávno draly slastné steny... Stejně rty, ze kterých teď uniká bolestný, uši drásající nárek... Ano, za hranicí rozkoše je krev a voda, tajemství probodeného Kristova boku, věčné zranění Krále Rybáře, krvavá oběť z útrob Panny...

Obrátil se, když zaslechl na konci chodby lehké přešlápnutí. Pozdvihl kahan; matné světlo se zalesklo na stříbřitých šedinách muže, který sklopil hlavu v uctivé úkloně.

„Strado?“ oslovil ho císař s nádechem údivu, „také nemůžeš dnešní noci spát?“

„Nemohu, Vaše císařská Milosti,“ řekl tiše starý antikvář, „musím na ni pořád myslet... Rodí poprvé... a je tak mladá...“

„Otevři kunstkomoru,“ přikázal Rudolf, „to nás potěší. Jsou prý noci, kdy věci odhalují svá tajemství, kdy prozradí své role v divadle světa. Možná je to právě ta dnešní noc. Měli jsme divný sen... Ale hned jsem ho zapomněli. Škoda. Bylo v tom snu cosi znepokojivého... A pošli pro komorníka Makovského. A také nech vzbudit všechny astrology. Chceme, aby přepočítali konstelace planet pro tuto chvíli!“

„Vaše císařská Milost se něčeho obává?“

„Máme jakousi předtuchu neodvratnosti. Zneklidňuje nás to.“

III.

Před synagogou hořelo několik velkých hranic. Žravé plameny se jako klubka hádků svíjely a lačně olizovaly předměty, které byly vrhány do jejich žhavých chřtánů. Nová hromada oděvů, závesů, příkrývek a slamníků je přitiskla k popelu a málem je zadusila; brzy však se sykotem prorazily sloupce dýmu a za nimi zelenožluté prstíčky ohně - a vzápětí se s hukotem zvedl plamenný vír a vítězně zaválal vstříc nočnímu nebi. Krvavá záře dopadla na strmý štít synagogy a vrhla na ni přízračné, nelidsky protažené stíny spalovačů, těch zasmušilých mužů s obličejí zakrytými rouškami, jimiž se chránili před zhoubným morovým dechem.

A spolu se stoupajícím a klesajícím hukotem ohňů se jako šumění příboje převalovaly nevelkým prostranstvím vlny nářku a pláče. Mezi kvílením bylo možno rozeznat útržky vět, nekonečné litanie, v nichž slova žalmů prolínala s vykřikovanými jmény.

„Rabbi,“ rozlehl se pojednou volání, „rabbi, zachraň nás!“

Patřilo neobyčejně vysokému a asketicky hubenému muži v kaftanu a s obřadní pokrývkou hlavy, jehož tvář vroubená copánky a sněhobílým vousem byla plná vrásek jako kůra starého stromu. Zvolna přicházel napříč náměstíčkem mezi lkajícími hloučky žen, které k němu vztahovaly ruce, jako ty, které se topí a z posledních sil se pokoušejí zachytit spásného člunu.

„Dalších pět dětí!“ volaly na něj. „Jen za tuhle noc! Anděl smrti rozestřel svá černá křídla nad potomstvem Jakubovým! Je to prokletí, strašlivé prokletí!“

Rabín se zadíval na muže, přitloukající víka na řadu malých truhliček, obrátil se k lidem a pozdvihl k nim dlaně. Jeho zvukný hlas přehlušil nárek a stoupal nad strmé střechy spolu s jiskrami z ohňů: „Utište se. Udělám, co bude v mé moci a co mi Pán dovolí!“

IV.

Proč je lilie, tento květ nevinnosti nabízený pokorným duším anděly a světicemi, vypalována jako potupný cejch na ramena poběhlic? Prostředkem Liliové ulice protékala stružka ohavně páchnoucích splášků a divoce nalíčená žena s obnaženými, povadle visícími prsy, postávající v pruhu světla, které se linulo z otevřených dveří krčmy, měla velice daleko k Madoně. Chtivě chytila za rukáv jakéhosi muže, který ji právě míjel: „Kampak ten spěch, mladej pane? Nic ti neuteče. Leda život... A ten stejně nedohoníš.“

Mladík se jí neurvale vyšklbl a pokračoval v cestě. Za chůze si upravoval plášť. Také krempu širokého, peřím zdobeného klobouku si stáhl hlouběji do čela, jako by se chtěl vyhnout pohledům náhodných zvědavců.

Ze dveří krčmy se vypotácela dvojice opilých mužů, kteří si spílali jakousi těžko srozumitelnou hatmatilkou, bušili do sebe pěstmi, pak se chytli do křížku jako dva medvědi, drtili si žebra za vzteklého ryčení, začali jeden druhého škrtit, s chroptěním padli na zem a váleli se v bahně a kalužích.

Mladý muž je obloukem obešel, aniž jim věnoval pozornost, přeskočil stružku a ponořil se do tmy boční uličky. Stačilo jen pár kroků, aby unikl z dosahu opilého hulákání a falešně vyřvávaných písní. Tady, pod římsami starobyklých portálů a šklebícími se obludkami domovních znamení jako by noční ticho zkamenělo v úzkostném očekávání. Podobny monumentálním útesům, koupajícím se v bílém měsíčním světle, tyčily se věže chrámů a honosná průčelí paláců nad temným vlnobitím bizarně nakupených střech a krivolakých domečků.

Ulice vyústila na malé náměstí. Dvojitý štít asketicky strohé gotické kaple vrhal stín na řídkou dlažbu z kočičích hlav, v jejichž spárách bujela tráva. Betlém! pomyslel si s úsměškem mladý muž, říkají tomuhle podělanému husímu plácku Betlém! Ale možná je v tom nějaká skrytá a hluboká pravda...

Zastavil se před vchodem nevelkého renesančního domu, ujistil se pohledem na znamení vinného hroznu, vytesané do mramorové římsy nad vraty, že je na správném místě. Vztáhl ruku po klepadle, které mělo podobu kruhu držného ve lví tlamě...

„Na slovíčko, pane!“ ozvalo se za ním.

Mladík se tázavě potočil.

Skřetovitý chlapík s obličejem ukrytým ve stínu umaštěné kapuce ho prudce bodl dýkou do boku. Byl to jen mžik, záblesk rychlého pohybu ocelového hrotu a náhlá palčivá vlhkost pod pláštěm. Nečekaný razantní úder odmrští mládence dozadu, těžce dopadl zády na vrata a dříve než stačil nahmátnout jílec své zbraně, udeřil ho další chlap do hlavy pěstí těžkou jako kladivo. Mladý muž cítil,

jak se s ním svět zatočil, zvedl se mu žaludek, bolest a vztek ho zaplavily jako rudá vlna. Nohy jako by mu náhle změkly a odmítaly ho dále nést, přesto ještě vytrhl kord z pochvy a v houstnoucích mlhách hledal obrysy nepřítele. Čepel švihla do prázdna a pak zazvonila o dlažbu, když dopadl tváří k zemi. Jeden z útočníků mu přišlápl zápěstí. Dál už nevěděl nic...

Třetí z tlupy zručně rozpáral plášť přepadeného, odřízl mu měšec a hodil ho svému druhovi. Nespokojil se však s tím a ležícího mladíka chvatně prohledával, jako by chtěl ještě něco nalézt...

„Opasek!“ sykl chlap, stojící opodál a sledující pozorně průběh přepadení. Jako jediný z tlupy nebyl maskován a záblesk odraženého světla na okamžik ozářil jeho dravčí profil, skobovitý nos nad povislými dlouhými kníry, jaké nosívali tatarští kozáci či uherští hajdukové.

„Chytej, Dormasi!“

Vůdce tlupy zachytil letící opasek, vrazil nůž mezi švy a nedočkavě ho rozpáral. Uvnitř nebylo nic. Zklamaně odhodil cáry zdobené a cvočky pobité kůže. „Zatraceně! Přelstil nás, nemá to u sebe!“

Pronikavý hvizd dolehl z ústí nedaleké uličky a toto varovné znamení zapůsobilo jako mávnutí čarovného proutku. Maskované postavy se rozprchly do všech stran a jako přízračné stíny splynuly s temnotou noci.

Teprve pak se po štítech domů rozlila míhavá záře pochodní a ozvěna si mezi zdmi podávala odměřený krok hlídky. V průhledu, otvírajícím se do boční ulice, se zableskly helmice a zdobné hala-

partny městské stráže. Oddíl přešel a opět se vzdaloval; brzy vše utichlo a jen toulavé kočky si povšimly těla, ležícího u vrat v tratošti krve.

V.

Tisíc pět set osmdesát pět let uplynulo od chvíle, kdy nad Betlémem vzplála hvězda, zvěstující zrození nového času, hvězda mudrců, kteří v průsečíku nebeských drah vypočetli ten jediný a rozhodující okamžik... Vřískající červený uzlíček, jakýsi bezmocný a končetinami škubavě zmítající tvor byl omyt od krve a šlemů a slavnostně pozdvížen v širokých dlaních usmívající se porodní báby: „Je to syn!“

„Je to syn, Vaše císařská Milosti! Jestli Veličenstvo dovolí, chtěl bych být první, kdo se Vašemu Veličenstvu osměluje srdečně blahopřát!“

Císaře Rudolfa jako by ta slova komorníka Makovského probudila ze sna. Najednou si uvědomil realitu lůžka, na němž spočívala mladičká kráska s bezmocně roztaženými nohama, teď už tichá a zcela vyčerpaná, ponořená do rozbolavělé a přesto slastné chvíle úlevy. Kolem se hemžily služebné, vyměňovaly zakrvácená prostěradla, přinášely džbery s horkou vodou a čisté pleny. Zkušený lékař držel zápěstí rodičky a měřil její puls. Mezitím bába přinesla to nahaté, tence kvičící stvoření s výrazným uzlem na pupeční šňůře blíž k plentě, aby ho ukázala tušenému otci...

Císař se odvrátil od otvoru v brokátovém závěsu, za nímž se skrýval v bezpečném odstupu; nemohl to déle snést. Pohled na novorozeného syna ho vábil a současně v něm vzbuzoval odpor.

„Řekněte nám, pane komorníku, jak z takového primitivního živočicha může vyrůst rozumná bytost, stvořená k obrazu Božímu?“

Komorník Makovský pokrčil rameny. K některým věcem se nehodlal vyjadřovat; jen díky této opatrnosti se již tak dlouho držel na výsluní císařské přízně.

Rudolf také žádnou odpověď nečekal; chvatnými kroky zamířil labyrintem chodeb do svých komnat. Najednou se cítil velice unaven. Snad bude dobré si před úsvitem trochu zdřímnout. Byla to neobyčejně dlouhá a těžká noc...

Komorník Makovský na psacím pultíku rozvinul ozdobně psaný a ornamenty lemovaný jmenovací dekret. Chybělo jen doplnit jméno dítěte. Namočil čerstvě seříznuté pero a tázavě se zadíval na císaře.

Rudolf mu pero vyškulbl a vlastní rukou vepsal na vynechanou řádku honosně znějící slova: Julius Caesar d'Austria.

Když dole načrtl svůj podpis a předal listinu komorníkovi k pečeti, zaútočil na okna přival zlatorudé záře. Nad Prahou právě vycházelo slunce.

kapitola druhá

Uriel

*„Vše v tělo proměním, čímkoli blouzníš.
Jen pověz, pověz, oč ti jde!“*

Paul Verlaine: Moudrost

I.

„Marto! Počkej na mě!“

Dívka vyběhla z temné domovní síně a oslnivý jas ranního slunce ji donutil přimhouřit oči. Zatápala jako slepá, přišlápla si cíp nedbale natažené sukně a málem skončila na zemi.

Služebná, mířící s velkým dřevěným džberem ke kašně, se nemohla udržet smíchy: „Měla by vás vidět matka, slečno Alžběto! Takhle přece nevychází z domu mladá dáma!“

Dívka se zatvářila dotčeně. Ohrnula svůj malý pihatý nosík a vzdorně pohodila hlavou. Rusé vlasy jí zavlály kolem skrání podobny porostům divokého vřesu; bylo zřejmé, že dnes se jich hřeben ještě nedotkl, ačkoliv měly být spleteny do tlustého copu a ten stočen do úhledného věnce na temeni a pevně přichycen k hlavě jehlicemi z želvoviny. Tuto ranní povinnost považovala Alžběta

za nejdopornější mučení a tajně podezírala matku, že ji tím trestá za všechny minulé i budoucí hříchy. Vždyť kdyby věnovala příliš mnoho času česání, promeškala by důležitou každodenní cestu se služebnou Martou pro vodu. A může být něco nádhernějšího než ranní kašna prozářená sluncem, kde voda, padající z tlam kamených dráček, se tříští v duhový prach?

„Přiznávám, že nejsem dost upravená,“ pronesla Alžběta s koketním úsměvem, za jaký by se nemusela stydět ani dvorní dáma z Hradu a přitom se lstivými kroky obloukem přibližovala ke kašně, „ale vsadím se, že ty ještě nejsi umytá!“

A než se služebná stačila vzpamatovat, byla postříkána od hlavy až k patě. Alžběta se smíchem bušila dlaní do stříbřitého zrcadla v kamenném rámu nádrže a vrhala zářivé gejzíry na couvající služku, která zvedala ruce nad hlavu v marných pokusech o sebeobranu. „Dost, dost,“ křičela, „vzdávám se!“ Vyplašení holubi zapleskali křídly a jako bělošedý mrak se vznesli nad dvojitý štít kacířské Betlémské kaple.

Náhle Alžbětina ruka strnula těsně nad hladinou a v jejích velkých očích se objevil úlek. „Marto, tam... tam za tebou je...“

„Co je?“ zeptala se Marta nedůvěřivě; nemohla si být jistá, jestli nejde o další šelmovský úskok té malé komediantky.

„Někdo tam leží... asi je mrtvý...“

Služebná se otočila a skutečně spatřila, že vedle kamenného patníku u hlavního vchodu leží tvář k zemi bezvládné tělo jakéhosi muže.

„Jen se neboj, ten nebude mrtvý. Jenom opilý. Každou chvíli se nám nějaký bratr z mokré čtvrti povaluje před vraty a vyspává tu noční radovánky. Ale já vím, co na tuhle sebranku platí!“ Nabrala z kašny plný džber vody a vychrstla ji na ležícího.

Muž se pod ledovým přívalem otřásl, rozkašlal se a pak s námahou pozvedl hlavu. Chvilí zaostřoval pohled na osoby stojící nad ním, přešel očima po obvodu náměstí a se zaujetím se zadíval na reliéf hroznů nad vraty domu. Svrátil čelo, jako by se s krajním úsilím snažil soustředit myšlenky.

„Prosím,“ zašeptal vyprahlými rty, „prosím, zavolejte magistra Kelleyho! Mám pro něj důležitou zprávu...“

Zachytil se patníku a zvedl se na kolena. Pokoušel se vstát, ale tvář se mu zkřivila bolestí.

Malá Alžběta přiskočila, aby mu pomohla, zatímco služka postávala nerozhodně opodál. Jenže vtom mladý muž zasténal a zhroutil se zpátky na zem, omdlel a zůstal bezmocně ležet. Teprve teď spatřily velkou krvavou skvrnu na jeho levém boku.

„Je zraněný!“ vykřikla Alžběta, „musíme ho odnést do domu a ošetřit!“

„Kdo ví, co je to zač?“ namítla služka. „Není radno brát kdekákeho pobudu pod střechu. Pošlu raději pro biřice...“

„Ptal se na strýčka Edwarda!“ připomenula Alžběta. „A je to kavalír. Podívej na ten klobouk s peřím. Musíme ho zachránit!“

A než se Marta stačila rozhodnout, Alžběta už vběhla do síně a hlasitě volala, že před vraty leží nějaký vznešený pán a je celý od krve...

II.

Mnozí z těch, kteří vstoupili do modravě zamženého prostoru rozlehlého sálu, kam vysokými renesančními okny padaly snopy paprsků ranního slunce, hledali pohledem legendární kamenná žebra, pnoucí se jako rostlinné stonky po klenbě stropu, vyšlehující v dynamických křivkách proti sobě a vytvářející složité kompozice šestilaločných hvězd. Stavitel Benedikt Ried prý upsal vlastní duši ďáblu, aby mohl uvolnit skrytou duši kamene. Klenba mu dvakrát spadla, než se mu podařilo uvést protikladně působící síly do dokonalé rovnováhy...

Nejkrásnější a největší sál Pražského hradu, pojmenovaný po králi Vladislavu Jagellonském, nebyl však v ony dny jen připomínkou zašlých časů, ale od časného jitra žil svým vlastním hektickým životem. Dýchal atmosférou uměleckého bazaru a také jakéhosi antického gymnasionu. Kam se dřív podívat? Snad se projít kolem stánků, lemujících stěny mezi vysokými okny s lomenými oblouky, a prohlédnout si zboží, nabízené na pultech. Tady muselo zajásat srdce každého milovníka vědy či umění. Knihy, litografie, mapy, hvězdářské přístroje, obrazy a plastiky - vše v bohatém výběru a v cenovém rozmezí od levných tisků za pár grošů až po nádherné výpravné knihy a složité, umělecky zdobené přístroje, které byly nabízeny za částky, za něž by se dal koupit dům dole ve městě.

Sál bzučel jako včelí úl. Učenci, doktoři a profesori v prostých černých oděvech, dvořané a šlechtici s mohutnými krajkovými límci, takzvanými „španělskými okružními“, které si díky svému tva-

ru a váze vysloužily nelichotivé pojmenování „mlýnské kameny“, mladí šviháci ve vysokých shrnovacích botách, s širokými klobouky zdobenými peřím, s krátkými barevnými pláštiky přes jedno rameno a s výbojně trčícími kordy po boku, ti všichni tvořili malebnou a neustále se přelévající směsici; prohlíželi si vystavené zboží, listovali v knihách, shromažďovali se v hloučcích a vášnivě diskutovali. Z útržků hovorů bychom mohli zaslechnout širokou škálu témat, od nezbadatelných tajemství přírody až po nejčerstvější dvorské klepy. Mnozí toho rána probírali otázku, jestli císař obdaří novorozeného potomka všemi výsadami levobočka a jak na to bude reagovat Vídeň, Madrid a Řím.

Ti, kdo si prohlíželi kvalitní a přitom celkem levné litografie na stánku pražského nakladatele Sadelera, zvedli překvapeně hlavy, když nedaleko od nich zazněl škodolibý, hřmotný smích. „Ale to je omyl, pane!“ zaduněl vzápětí ryčný bas. „Ta bezocasá hvězda, která se před rokem znenadání objevila v souhvězdí Casiopea, mění postupně barvu! Ano, vážený pane, mám přesné záznamy, naprosto přesné! Od počáteční pronikavé bělosti přechází postupně k Martově zarudlé žluti! Musíte uznat, že to je naprosto něco jiného, než legendární hvězda betlémská! Toto okrvavení novorozené hvězdy je neklamným znamením, že celý svět brzy zhyne strašným požárem. Jak můžete tvrdit, že předvídá zrození velkého duchovního vůdce? Kdybych si nevážil vašich šedin, doktore Dee, nazval bych vás krátkozrakým hlupákem!“

„A já bych řekl, že vy, pane, si nevidíte ani na špičku nosu!“ odsekl mladý muž s neobvykle dlouhými černými vlasy a uhrančivýma očima, který stál vedle doktora Dee. Tuhle dvojici jsme už potkali na tajemné noční výpravě do Židovských pecí.

Štiplavá odpověď měla na jejich robustního, tělnatého protivníka nečekaný účinek. Zalapal po dechu a zbrunátněl ve tváři. Jen jeho nos zůstal nepřirozeně bílý. „Za tuhle drzost, ty bezvýznamná nulo, ošklivě zaplatíš!“ zasykl a křečovitě sevřel jilec kordu.

Útlý a černě oděný komorník Makovský se mezi nimi zjevil jako duch. Usmíval se lehce koutkem úst a tvářil se, jako by si nepovšiml zahoustlého napětí. „Nerad ruším vaši vědeckou disputaci, pánové. Ale Jeho Milost císařská si přeje okamžitě hovořit s doktorem Johnem Dee!“

Mohutný hvězdář zasunul povytažený kord zpátky do pochvy, zachrčel cosi opovržlivého v rodné dánštině, demonstrativně se otočil zády a odkráčel k protější stěně, kde začal předstírat intenzivní zájem o nové typy vystavených astrolábů.

„Jsem rád, že jsem vás konečně zastihl, doktore!“ přešel komorník z oficiálního do důvěrného tónu. „Kdepak jste se toulal dnešní noci? Nemohli vás najít, ačkoliv vaše přítomnost v císařových komnatách byla více než naléhavá!“

„Prováděli jsme... společně s magistrem Kelleym určité výzkumy, které... které nesporně budou Jeho Císařskou Milost zajímat,“ pokusil se Dee o vyhybavou odpověď.

„To doufám,“ procedil Makovský mezi zuby a jeho úsměv na okamžik zmrzl do kamenné grimasy. „Račte mne následovat, doktore.“

„Magistr Kelley půjde se mnou.“

„Bohužel, nebyl pozván a v takovém případě nemám oprávnění...“

„Magistr Kelley půjde se mnou!“ opakoval Dee zvýšeným hlasem a důraz, který položil na svá slova, zarazil komorníkovy námitky.

„Jak myslíte, doktore. Pokud to vyvolá císařovu nelibost, přičtete si to k tíži, já od toho dávám ruce pryč. Mimochodem,“ naklonil se cestou ke dveřím blíž k doktorovi a ztišil hlas téměř do šepotu, „váš fámulus by si měl dávat větší pozor na jazyk. Všichni přece víme, jak alergický je slovný Tycho Brahe na nelichotivé zmínky o svém nosu. Je to jeho umělecké dílo. Chybějící špičku nosu, uťá-

tou kdysi v nějakém souboji, si nechal vyrobit ze slitiny zlata a stříbra, denně si ji přilepuje speciálním lepidlem a spáru zamaskovává silnou vrstvou pudru. Pan Tycho Brahe je velmi ješitný a velmi si zakládá na svých objevech i na svém zjevu... Tudy pánové. Jeho císařská Milost očekává doktora Dee ve hvězdářském kabinetu...”

III.

Zvláštní a zplnomocněný velvyslanec Jeho nejkatoličtějšího Veličenstva Filipa II., krále španělského, přísný a zachmuřený šlechtic don Morego měl dojem, že na něj všichni zapomněli. Jasný hlas zvonu z nedalekého chrámu svatého Víta, doléhající sem oknem mezi těžkými tmavorudými závěsy, už odbil další hodinu, ale v císařových komnatách vládlo hluboké ticho. Don Morego vstal z vycpávané židle a začal neklidně přecházet po místnosti, přitom si mnul mezi prsty úzkou kozí bradku a něco si sám pro sebe mumlal. Trhl sebou, když tiše cvakly vysoké dveře a s nadějí ve tváři pohlédl na komorníka, stojícího mezi nimi s pokorně zkroušeným výrazem.

„Je mi hluboce líto, vzácný pane,“ ševalil Makovský, „ale Jeho císařská Milost je dnešního rána zdravotně indisponována a tudíž vás nemůže přijmout.“

Don Morego se chvíli na komorníka díval s výrazem, jako by přemýšlel, jestli se na něj nemá vrhnout a uškrtit ho. Pak hluboce nasál vzduch mezi zaťatými zuby, aby se uvaroval kletby, která se mu drala na jazyk, a pronesl temně: „Nemůže mě přijmout! Již po páté žádám o velmi naléhavou audienci! To je skandální! Existuje vůbec ten váš císař? Nebo je to jenom nějaký přelud, smyšlená postava, duch, který straší v tomhle zatuchlém hradě?“

Prudce se otočil a vyrazil ven. Makovský zvedl hlavu z uctivého předklonu a v koutku úst mu zacukalo potlačovaným smíchem.

IV.

Císař seděl schouleně a zimomřivě v křesle a mhouřil oči nad astrologickými grafy. Místo na vrcholu věže Mihulky, odkud ještě nedávno hlídky sledovaly okolí hradu a vyhlížely nepřítele, se proměnilo ve stanoviště strážců hvězd. Čtyřhranný kabinet s velkými okny do všech světových stran byl obkroužen vnějším ochozem, kde stálo několik zaměřovacích přístrojů, zejména dva velké sextanty: jeden k měření úhlových vzdáleností mezi hvězdami a druhý k měření jejich výšek nad obzorem. Uprostřed místnosti poutal pozornost složitý mechanismus armilární sféry. Armily čili z jemného kovu vytvořené prstence se po uvedení do pohybu díky důmyslným převodům roztáčely a měnily vůči sobě polohu; na nich vyznačené body, zastupující jednotlivé planety, se přibližovaly a mýjely, vytvářejíce názorný obraz věčného kosmického kolotání, té ohromující „hudby sfér“...

„Vkládali jsme velké naděje do astrologických schopností největšího matematika ostrovů Albionu,“ ozval se Rudolf rozmrzele. Dál se přehraboval ve sbírce svých grafů, aniž vzhlédl ke dvojici mužů stojící před ním. „Těšili jsme se na učence, který s tak udivující přesností předpověděl smrt královny Marie Katolické a stanovil šťastné datum korunovace pro anglickou královnu Alžbětu. Čekali bychom, že nám předvedete něco, co potvrdí vaši skvělou pověst, doktore Johne Dee! Proto se ptáme: Kde byl velký čaroděj Merlin, když nastala noc zrození nového Artuše?“

„Vaše císařská Milost jistě umírní svůj zdánlivě oprávněný hněv, až pozná, že jsem se této noci neoddával spánku ani plytkým zábavám,“ odpověděl Dee klidným a pevným hlasem. „Již dlouho hledám onen kód, v němž je zapsáno osudové předurčení nově zrozeného života. Pokud by se nám ho podařilo vyluštit, pak by naše poznání charakteru a osudu člověka bylo mnohem hlubší, než lze

dosáhnout běžnými metodami astrologických výpočtů. Dokonce by bylo možno stvořit život uměle, v baňce...”

Rudolf zvedl hlavu a v oku mu svítilo zaujetím.

Dee si toho povšiml a rychle pokračoval. „Tvrdí se, že za určité konstelace hvězd může dojít ke spontánnímu procesu, k samovolnému vzniku nové bytosti, bez pohlavního aktu, pouhým smíšením základních elementů. Vaše císařská Milost se jistě nebude divit, když řeknu, jak mě vzrušily pověsti, že jakási šarlatánka žijící v chatrči na předměstí Prahy přechovává v láhvi tajemného mužíčka, kterého prý našla v pískovně poblíž popraviště. Vypravil jsem se za ní...” Dee udělal dramatickou pauzu a s uspokojením zaregistroval, jak mu císař visí očima na rtech, jak se živě předklonil a téměř nadzvedl z křesla. „A onu zárodečnou formu homunkula jsem získal!” dodal doktor triumfálně a pokynul magistru Kelleymu, který jako zručný eskamotér vytáhl zpod pláště baňku, v níž se v nažloutlé kapalině vznášel podivný skřet.

Císař vyskočil a několika drobnými krůčky rychle přistoupil ke Kelleymu, aby se na vzrušující objekt podíval zblízka. Kelley otočil hlavu k doktorovi a nenápadně spiklenecky přimhouřil oko. Dee neznatelně pokývl a usmál se. Bouře byla šťastně zažehnána.

„Je živý?“ zeptal se Rudolf.

„Myslím, že ne. Je pouze konzervovaný v alkoholu. Přesto má hodnotu mimořádné kuriozity.“

„Koupíme ho, doktore Dee! Řekněte si cenu!“

„Bude mi potěšením, když jej Vaše císařská Milost přijme jako dar.“

„Děkujeme, doktore. Odpouštíme vám, ale přesto trváme na svém přání, abyste vypracoval horoskop pro našeho syna Julia Caesara.“

„Přání Vaší císařské Milosti je mi rozkazem,“ uklonil se lehce Dee, „ale jestli Vaše císařská Milost dovolí, předvedl bych teď jeden zcela nový experiment. Pokusím se zjistit budoucnost Julia Caesara přímým rozhovorem s andělskými bytostmi.“

„Chcete snad naznačit, že andělé sestoupí sem, do této věže, mezi nás?“ Císařův hlas zněl pochybovačně, ale jeho nadšené zářící oči byly v té chvíli očima malého chlapce, který zažívá mrazení slastné hrůzy, když nahlíží do temné studny...

„Budou zde přítomni, ovšem náš pozemský zrak není uzpůsoben k tomu, aby jejich éterická těla mohl spatřit. Kontakt povedu prostřednictvím svého média, zvláštní citlivostí nadaného magistra Edwarda Kelleyho, který...“

„Začněte, doktore,“ přerušil Rudolf netrpělivě výklad a usadil se opět pohodlně do křesla.

Dee pokynul Kelleymu a ten přinesl z předpokoje zvláštní balík. Brzy se ukázalo, že je to skládací stůl ve tvaru pentaklu, vyrobený z leštěného a lakovaného mahagonového dřeva. Kolem otvoru uprostřed desky se rozbíhalo několik soustředných kružnic, dělených na segmenty, do nichž byla vepsána hebrejská písmena, a také římské a arabské číslice. Kelley umístil magický stůl do středu místnosti a okna pečlivě zakryl závěsy; císař se zachvěl, když se astronomický kabinet tak náhle propadl z jásavého rána do tísňivé tmy. Brzy ho však uklidnily plaménky svíček, které se rozzářily ve všech čtyřech rozích místnosti. Kelley přecházel se svícny sem a tam a ohlížel se přitom neustále směrem ke stolu; zřejmě hledal nejvhodnější úhel, pod nímž by mělo dopadat světlo.

Císaře se najednou zmocnil neodbytný pocit, že v tomto pokusu tkví něco zrádného a nebezpečného, že by měl všechno zastavit a rychle odejít. Přerušit to, dokud je ještě čas! Pohnul rukou, nadechl se - a opět nechal dlaň klesnout na opěradlo křesla. Jeho oči oslnil záblesk velkého, smolně černého krystalu, který doktor Dee

vyňal z pouzdra vyloženého rudým sametem a opatrně vsadil do otvoru uprostřed stolku. V císařově duši zvítězila zvědavost nad strachem, dychtivě se nahnul blíž...

Doktor Dee rozevřel knihu v černých deskách a podal ji Kelleymu, sám pak poodstoupil, usedl na nízkou stoličku bez opěradla poblíž císařova křesla a rozložil si na kolenou jakési tabulky. Uchopil do ruky psací olůvko a pokývl k vyčkávajícímu Kelleymu na znamení, že je připraven. Kelley začal předčítat z knihy hlubokým, sugestivním hlasem; tajemná a nesrozumitelná slova se zvukně rozléhala těsným prostorem a zdálo se, že jejich síla rozkmitává plameny svíček: „Adagita vau pa ahe zodonugonu fa a ipe zodazod casarema...”

„Co je to za jazyk?“ obrátil se císař šeptem k Deeovi.

Doktor se zatvářil pohoršeně; nesnášel, když někdo rušil rituál nepatřičnými otázkami. Po chvíli se však přece jen odhodlal odpovědět: „Je to jazyk, jímž andělé rozmlouvali s biblickým praotcem Henochem. Pro dnešní den jsem zvolil zaklínání bytostí sluneční brány...”

Litanie trvala poměrně dlouho; monotónní jednotvárnost slov působila jako vlny, narážející stejnoměrně na přístavní molo. Císař cítil, jak se ho navzdory počátečnímu vzrušení zmocňuje ospalost. Hlava mu pomalu klesala na prsa; najednou ji však prudce zvedl, když zavládlo ticho. Kelley odhodil knihu a seděl nad stolkem s rukama lehce rozpaženými, dlouhé vlasy mu povívaly v jakémisi neznatelném vánku, hypnotické oči bez mrknutí upíral do lesklé plochy krystalu. Zdálo se, že se v nich odráží temná hlubina plná tékavého jiskření. V tu chvíli z císařovy mysli zmizely všechny pochyby; Rudolf byl ohromen a uchvácen, teď věřil, že ten pozoruhodný muž se dívá do světů, kam obyčejnému smrtelníku není dovoleno nahlédnout.

Nastalo napjaté ticho. Odlesky vrhané broušenými ploškami krystalu vytvářely krátké ohnivé zášlehy, rozbíhající se po desce stolu a střídavě se dotýkající napsaných symbolů. Kelley začal diktovat ozářená čísla, Dee podle nich vyhledával svisle a vodorovně očíslované sloupce ve svých tabulkách a tam, kde se řádky prořaly, nacházel písmena, které si pečlivě jedno za druhým vypisoval. Na břidlicové destičce rostla řádka nesrozumitelných slov.

„Co to znamená?“ šeptal císař, rozčilený na nejvyšší míru z toho, že nerozumí sdělení, týkající se jeho vlastní budoucnosti.

Dee jen varovně zasykl a přiložil si prst na ústa. Byl ve střehu, aby nepropásl ani jedinou z číslic, mumlaných v transu magistrem Kelleyem. Pocítil lehké znepokojení. Pauzy mezi jednotlivými údaji byly stále delší, slova jako by se rozplývala. Snad médium neusíná?...

Kelley sebou najednou prudce škubl a vytřeštil oči. Spatřil cosi dosud nevidaného; v mrazivém ustrnutí sledoval, jak z nitra krystalu vyrazila zelená záře, stoupá vzhůru v podobě rotujícího gejíru a zachvacuje všechno kolem. V plamenech smaragdového požáru zmizel stolek, zmizel doktor Dee i císař Rudolf, zmizely stěny místnosti, zmizel celý známý svět... Nezůstalo nic než oslnivě planoucí propast bez konce... A přece; průhledná masa jako by se formovala do podoby jakési obří, nadlidské postavy.

A pak v těle průzračné bytosti doslova vybuchly živé a děsivé obrazy. Kelley spatřil krví potřísněného mladého muže, který držel v jedné ruce dýku a v druhé svíral za vlasy odříznutou dívčí hlavu. Ten neznámý mladík vyhodil s šíleným smíchem hlavu z okna a díval se, jak letí do hlubin hradního příkopu, jak ta krásná dívčí hlava s bezhlesně otevřenými ústy a skelnýma očima nekonečně dlouho padá kolem strohých kamenných zdí a zkrvavené vlasy za ní vlají jako hadi bájné Medusy...

Kelley pronikavě vykřikl, zhroutil se a udeřil čelem o desku stolu.

Dee se vymrštil k oknu a chvatně roztáhl závěsy. Oslnivé světlo dne všechny na okamžik oslepilo.

„Co se stalo?“ zeptal se ustrašeně císař.

„Kontakt byl mimořádně silný, anděl patrně na okamžik ovládl tělo média,“ snažil se vysvětlit Dee, ale neznělo to moc přesvědčivě. I jeho nečekaná Kelleyho reakce vyvedla z míry.

Magister Kelley se už mezitím vzpamatoval. Mátožně se zvedl ze židle, zapotácel se a musel se opřít o stůl. V obličeji byl popelavě šedý, jako by přestál dlouhou nemoc. Střetl se s císařovým tázavým pohledem a uhnul očima.

„Promluvil na vás, magistře, anděl?“

Kelley zaváhal. „Ano, Vaše císařská Milosti. Sděloval čísla, jak si jistě Vaše Milost ráčila povšimnout. Tajný kód tajného jazyka... Doktor Dee teď musí vzkaz přeložit z henochiánštiny do srozumitelných lidských slov. Teprve pak pochopíme, co nám bylo řečeno.“

„Doufáme, že to bude brzy,“ povzdechl Rudolf a milostivě je propustil.

V.

Alžběta si stoupla na špičky a natáhla ruku co nejvíc. Marná snaha! Ani stůl a na něm postavená židle jí nepomohly k tomu, aby dosáhla až k polici, na níž stála řada bachratých lahviček s latinskými nápisy a tajemně zbarvenými tekutinami. Možná, že kdyby na židli ještě přidala malou stoličku...

Dívka opatrně vyhlédla dlouhou chodbou k pokoji pro hosty. Mezi otevřenými dveřmi zahlédla služebnou Martu, jak spěchá ven s mísou vody zbarvené krví. Až sem do komory doléhal matčin

zvučný, trochu ječivý hlas. Zlobí se i na toho cizince? Vždyť on za nic nemůže! Jenže matka se zlobí vždycky a na každého. Někdy je to dost nesnesitelné, ale těžko se s tím dá něco dělat, uzavřela Alžběta svoji úvahu a uspokojena tím, že rozčilená matka nevidí a neslyší, směle přitáhla ze síně malou, kůží potaženou stoličku, a začala ji vytahovat na vrchol své pyramidy.

Zraněný muž, kterého našli ráno před vraty, ležel na lůžku v čisté bílé košili, bok měl obvázaný a na čele obklad.

„Měl jste víc štěstí než rozumu,“ pokračovala během ošetřování pacienta ve svém rozhorleném monologu Alžbětina matka, jejíž jméno bylo Johana Westonová, „plášť zachytil bodnutí a ostří vám jenom roztrhlo kůži a povrch svalů. Nebýt toho, už se vaše duše trápila někde v očistci, protože jistě nejste tak nevinný a zbožný, abyste putoval rovnou do ráje!“

Mladík se rozesmál a vzápětí zasykl bolestí.

„Nesmějte se!“ okřikla ho Johana, „dráždíte si tím ránu! Nemáte ani kouska rozumu! Jen blázen může být tak neopatrný, aby se sám vydával do nočních ulic! Copak se vám ještě nedoneslo, že celé pražské čtvrti ovládají vlašské tlupy, obávaní banditos? Jejich drzost je hrozná a není se co divit, protože rychtář s pacholky se celou noc ani neukáže. Snad se jich bojí, nebo je od těch lupičů podplacen. Kdyby se císař raději než zkoumáním nesmyslů zabýval tím, co se děje v podhradí!“

Najednou ztuhla, protože mladý muž ji uchopil za ruku a přitiskl si ji ke rtům. Galantní polibek Johanu natolik vyvedl z míry, že na okamžik ztratila řeč.

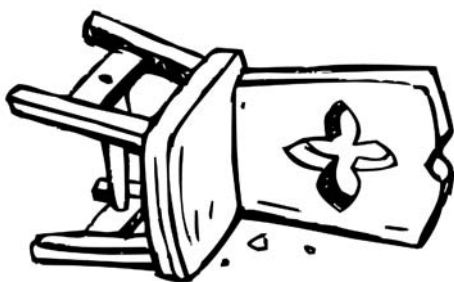
„Omlouvám se, vzácná paní, že jsem vám způsobil takové nepříjemnosti,“ řekl raněný a dál držel v dlaních konečky jejích prstů. „Jste učiněný anděl, že se tak nezištně staráte o mne, ubožáka. Do volte, abych se představil, jmenuji se Michael Sendivoj. Přijíždím

rovnou z Krakova, protože mám věc, která bude magistra Kelleyho určitě velice zajímat.“

Patrně netušil, že zmínkou o slovutném magistrovi jen přilije oleje do ohně. Žena prudce vyškubla svou ruku z jeho sevření a doslova vybuchla: „Pana magistra bude zajímat všechno, z čeho kouká sláva! A hlavně peníze, hlavně peníze! Dejte si na něj pozor! Nevěřte báchorkám, které se o něm vyprávějí! Já mu kdysi uvěřila, já, počestná vdova po bohatém obchodníkovi Westonovi jsem se zadívala do uhrančivých očí toho šejdíře Kelleyho a dokonce jsem kvůli němu opustila Londýn a přijela za ním do Čech, do Prahy! I s dceruškou a se všemi úsporami. Sliboval, že tady budu žít jako královna - a co myslíte? Jedině díky dobrotivosti pana doktora Ta-deáše Hájka, který nás nechává zdarma pobývat v tomhle svém domě, máme střechu nad hlavou! A to jsme napřed bydleli v jediném pokoji s doktorem Johnem Dee a jeho ženou Janou? Dovedete si to představit? Nedovedete!“ Johana zhluboka povzdychla. „Ano, Edward Kelley je lhář a podvodník, který vodí za nos i ctihodného doktora Johna Dee! Všechna jeho kouzla jsou pouhé triky k omámení prostoduchých důvěřivců a k vytahání zlatáků z jejich kapes! I titul magistra si přisvojil, studia v Oxfordu nikdy nedokončil! Vyhodili ho, jak jinak! A jestli z jeho lektvarů vzniklo někdy něco užitečného, tak je to jedině ta chutná omáčka k masu, kterou na počest svého rodiště nazval worcester!“

V té chvíli zazněl od komory děsivý rachot. Jeho původcem byla malá Alžběta. Stála už na vrcholu své pyramidy a právě natahovala ručku po baňce s temně zelenou kapalinou, když se celá její vratká stavba zakymácela a vzápětí zřítíla. Děvče i nádoba bezmocně padaly dolů. Sklo se samozřejmě rozbilo a vzácná tekutina vytvořila na podlaze efektně bublající kaluž. Zatímco Alžběta seděla uprostřed té zkázy a se slzami v očích svírala dlaněmi naražené koleno, paní Westonová vyletěla jako vymrštěná pružinou a začala svolávat hromy a blesky na svou nezdárnou dceru.

Sendivoj se spiklenecky ušklíbl na služebnou Martu a tiše poznamenal: „Život velkých mužů není snadný. I Sokrates míval svou Xantipu - a možná právě proto se z něj stal tak moudrý filosof.“

VI.

Španělský vyslanec usrkł z poháru, zkoumavě doušek poválel po jazyku, mlaskl a uznale pokývl. Kulatou, blahobytnou tvář papěžského nuncia Spinelliho přelétl úsměv jako paprsek, který se na okamžik prodere mračny. Rukou, na níž se blyštěl velký prsten s odznakem jeho moci, pokynul mnichovi kapucínovi, stojícímu skromně za jeho křeslem s velikou cínovou konvicí v rukou. „Dolij, bratře, donu Moregovi. Vidím, že je znalcem dobrého vína a dovede ocenit vzácné poklady roudnických arcibiskupských sklepů.“

Don Morego naznačil odmítavé gesto: „Napřed povinnost, Eminence. Možná tušíte, proč jsem vás požádal o tuto důvěrnou rozmluvu.“

Nuncius se opět pousmál a pohodlně se opřel o vyřezávané opěradlo lavice. Jeho fialové roucho splývalo v bohatých záhybech,

plných vznešené elegance, a vytvářelo pozoruhodný kontrast s jednoduše vybílenými stěnami a nízkým trámovým stropem síně. I Kristus na velkém kříži mezi okny jako by se styděl za svou nahotu...

Tajná schůzka se konala v nenápadném domě na předhradí, jenž sloužil jako prozatímní sídlo řádu kapucínů. Na protilehlé straně planiny, za blátivou cestou vedoucí z Pohořelce k Pražskému hradu bylo možno vidět kamenné stěny budoucího kláštera, narůstající každým dnem výše a výše mezi trámci lešení. Bušení kamenických palic se mísilo se sborovým zpěvem mnichů, kteří na domovním dvoře vzdávali chválu Bohu.

„Jistě, done Morego. Přijměte, prosím, tento přípitek jako malou náplast na hořkost, kterou jste zakusil dnešního rána při dalším marném pokusu o audienci u císaře. Mohu vás ujistit, že Svatý Otec v Římě si velice váží úsilí španělského krále Filipa II. o prosazení jediné spasitelné víry. I Svatému Otci leží velice na srdci starost, jak vymanit nebohého císaře Rudolfa II. z posedlosti silami ďábel-skými, jak ho přinutit k větší podpoře katolické strany proti stále drzejším protestantům a jak zachránit čest Habsburského domu.“

„Rád bych vám, Eminence, důvěrně sdělil obsah svého poselství. Přináším naléhavé dopisy od císařovy matky Marie a od krále Filipa, císařova strýce, s jehož dcerou Isabelou byl Rudolf už v dětství zasnouben. Právě teď by byl nejpříhodnější čas k uzavření tohoto dynastického sňatku!“

„Ale jak k tomu Rudolfa donutit?“ pokýval opět nuncius a zamýšleně se zahleděl na rubínovou krev hroznů ve svém poháru. „Císař už několik let odmítá jakékoliv styky s příbuznými, nepřijímá vyslance, nečte dopisy. Utekl z Vídně do Prahy a schoval se tu, opředen pavučinami magie, alchymie a astrologie, jako bájná obluda Mínótaurus uprostřed krétského labyrintu.“

„Máte nějaký návrh, Eminence?“

„Ovšem. Především by bylo nutno odstranit z blízkosti císaře tu děvku Stradovou i s jejím čerstvě narozeným parchantem. Nezbytné bude též zpochybnit pravdomluvnost astrologů a věštců, jimž císař bezvýhradně věří, a kteří si s ním pohrávají podle své libosti.“

„To se snadno řekne, Eminence. Jenže záměr a jeho provedení jsou dvě různé věci...“

Typický úsměv nuncia Spinelliho měl v sobě cosi lišáckého, když se naklonil blíž k vyslanci a řekl se zvláštním důrazem: „Španělský král jistě nepatří k chudým panovníkům. A cesty do císařských pokojů, milý done Morego, musí být patřičně vydlážděny vhodným kovem.“

„Rozumím,“ pokývl vyslanec, ale jeho tvář zůstávala chmurně vážná. Sáhl pod plášť a hodil na desku stolu kovové chřestící váček.

Nuncius s přehnaně pohoršeným výrazem odtáhl dlaně od stolu, jako by se štítil té jidášské mzdy. „Ne pro mne, done Morego, ne pro mne! Já sloužím vyšším záměrům! Ale vím komu předat tuto... tuto zbožnou almužnu.“

Naklonil se k mnichovi a něco mu pošeptal. Ten se tiše vzdálil a vzápětí přivedl dalšího muže, též oblečeného ve františkánské kutně. Kapuci měl staženou hluboko do čela, takže mu částečně zakrývala tvář.

„Berte, příteli,“ ukázal nuncius záhadnému kapucínovi na měšec. „A dostanete ještě dvojnásobek, pokud se ta věc úspěšně podaří!“

Muž v kapuci mlčky sebral měšec a s uctivými úklonami vycouval z místnosti.

Ze dvora sem dolehl mnohohlasý zpěv mnichů, velebný chorál, stoupající k nebi jako výraz oddané touhy po něčem vyšším, co přesahuje malichernost lidského údělu...

VII.

Doktor Dee už dávno nebyl tak rozčilen... Houstnoucí šero ho vyhnalo z okenního výklenku, kde se celé odpoledne mořil s překladem henochiánského vzkazu, nedokázal se však pořádně soustředit, pořád musel myslet na Kelleyho podivnou reakci během seance u císaře. Díky svému rozpoložení vnímal také ostřeji než jindy příliv různorodých zvuků: zbožný zpěv kapucínů z Hradčanského rynku se mísil s řevem lvů, hlásících se o svůj příděl krvavého masa ve lvím dvoře za Jelením příkopem, a nad tím vším se posléze rozlehlo velebné dunění svatovítských zvonů. Napadlo ho, že název Nový svět, který se ujal pro tuto čtvrť nizoučkých domečků skrytých v údolí za starou vsí Pohořelcem, naznačuje cosi symbolického.

Kelley si v sousední komůrce nesrozumitelně mumlal. Snad se ho znovu zmocňovala ta podivná posedlost... Dee vrhl nejistý pohled na svoji mladičku ženu Janu, která se skláněla nad píckou, přikládala drobné třísky a rozfoukávala oheň. Prameny dlouhých zlatavých vlasů se jí vysmekly z uzlu na temeni a sklouzly dolů kolem tváří. Byla lehce zardělá a plná zvláštní tiché krásy. Dee při tom pohledu pocítil bolestné bodnutí u srdce...

„Hej, Johne!“ hulákal Kelley od vedle. „Pošli mi sem svoji ženu! Ať přinese další víno!“

Dee opatrně pootevřel dveře a nahlédl do malé komory, kde většinu prostoru zaujímal rozložený magický stůl. Mezi segmenty astrologických domů a živlových znamení se roztékala krev... Ne, to bylo rozlité víno! Kelley se ztěžka opíral lokty o stůl a opilecky zamženými očima zíral do nedopité sklenice, jako by to byl věštecký krystal. Potichu si opakoval: „Chceš moje tajemství? Tak zaplať... zaplať...“

„Edwarde,“ oslovil ho Dee, „měl bys už nechat toho pití...“

„Drž hubu!“ zařval Kelley, chytil sklenici a mrštil ji po svém příteli. Dee uskočil za dveře a sklenice se roztříštila o rám.

Jana se otočila od pícky, ozářena zezadu sálavým světlem ohně. Její velké oči utkvěly na tváři doktora Dee, v níž se zračil zmučený výraz.

„Musíš tam jít, Jano,“ řekl Dee bezbarvým hlasem, „musíš ho uklidnit. Nikdo jiný to nedokáže. Neblahé síly Marsu a Saturnu, v jejichž průsečíku se nyní Edward ocitl, může zmírnit jen něžný vliv Venuše.“

Jana beze slova vzala na tác džbáněk a sklenici a s trpce sevřenými rty vešla do komory. Když pokládala věci na stůl, Kelley ji uchopil za zápěstí a strhl ji na sebe, zaťal prsty do toho mladého a kypřého těla a mocný příliv touhy ho zaplavil jako divoká, prudce pulzující vlna. Lačně hledal její rty, ale Jana odvracela hlavu, vzpírala se rukama proti jeho hrudi. Proč se ženy pokoušejí bránit, napadlo ho, když stejně předem vědí, že celý zápas vede k jedinému neodvratnému konci? Je to snad prastarý, v hlubinách ženského vědomí skrytý rituál, symbolický boj, který má vystupňovat vzrušení muže?

„No tak...“ šeptal jí do ucha. „Neboj se slasti. Já a Dee jsme dva muži, ale jedno tělo a jedna duše. Ochranná démonka Maribiel, která má podobu malého děvčátka, nám přikázala, že máme sdílet i své ženy! Je to tak, věř tomu. Nebraň se, není proč! Tvůj muž s tím souhlasí!“

Dee stál za nedovřenými dveřmi, všechno slyšel a chvěl se rozčilením, křečovitě zatínal prsty do dlaně, ale nehnul se z místa.

Kelley se prudce vzepjal a povalil Janu zády na magický stůl, přitiskl se klínem do zvlněných sukní mezi jejíma nohama a přidržel jí dlaně rozpažených rukou na stolní desce. Jako ukřižovaná, uvědomil si. Zadíval se na obnažené ňadro, které jí vyklouzlo z uvolněné šněrovačky, všiml si, že nezavřela oči, ale upřeně se zadívala do jeho tváře. Proboha, ať se tak nedívá! Zhluboka, trhaně se nadechl. „Proč mlčíš?“ zeptal se přiškrceným hlasem.

Neodpověděla.

Najednou jako by ho veškerá vášeň opustila. Zhroutil se na ni a přitiskl tvář k jejímu nahému rameni. „Drž mě,“ šeptal rozechvěle, „drž mě pevně, Jano, proboha, drž mě pevně! Mám pocit, že padám. Padám pořád rychleji a nedá se to zastavit. Něco se stalo... Něco se stalo, když jsem dnes u císaře četl andělské vzkazy. Je to trochu komedie a trochu běžná věštba, jako když vykládáš karty, přece víš, děláme to už s Johnem léta a vždycky stejně, John věří, že to má nějaký smysl, tak proč bych mu neposkytl tu radost... Jenže dneska se něco stalo. Něco nepochopitelného, neuvěřitelného... Vstoupil sám Uriel, démon smrti, strašlivý anděl západní brány... A otevřel přede mnou bezednou propast!“

Jana ho lehce pohladila po tváři, vyklouzla zpod jeho těla, upravila si šaty, vzala prázdnou sklenici a vyšla ze dveří. Když míjela svého muže, stojícího strnule za dveřním křídlem, zeptala se ledovým hlasem: „Takhle to opravdu chceš?“

„Ke mně andělé nehovoří! Bez Kelleyho jsem hluchý a slepý!“ vzlykl doktor John Dee a složil tvář do dlaní.

Adept

„Naše společná věc, to je tajemství uvnitř tajemství, tajemství, které může být odhaleno jenom s pomocí jiného tajemství, je to tajemství skrývající tajemství, které si s tajemstvím naprosto vystačí.“

Džáafar as-Saíd: Slova k bratrům

I.

Svíce už byly dávno zhašeny a v pokoji panovala tma. Vlastně ne tak docela; měsíční úplněk sem nahlížel vysokým oknem a podivně se vlnil přes nerovné sklo malých skleněných obdélníků, z nichž byla sestavena okenní tabule. Dlouhý pruh bílého světla, padající na podlahu a dosahující až k lůžku s nebesy, byl přerušen úzkým stínem, siluetou skrčené postavičky, která klečela na židli a soustředěně pozorovala ulici před domem.

Paní Westonová, procházející pokojem v nočním čepci a volné dlouhé košili, se překvapeně zastavila.

„Proč nespíš?“ zasykla.

„Nechce se mi,“ ozval se Alžbětin hlas od okna.

„Čekáš na něj? To čekáš marně. Do postele a spát! Už je pozdě!“

Alžběta se neochotně loudala k lůžku, trpně snesla, když jí matka natrásla polštář a přikryla ji těžkou peřinou.

„Dobrou noc, Alžběto!“

„Dobrou noc, maminko,“ odpovědělo děvče způsobně.

Kdyby ovšem paní Westonová nebyla natolik zaujata vlastními hořkými myšlenkami, určitě by si povšimla střípků měsíčního světla, jež se zrcadlily v Alžbětiných široce rozevřených očích. Rozhodně v nich nebyl ani náznak spánku.

Alžběta zůstávala ve střehu. Sotva dozněly matčiny tiché kroky a skříply dveře jejího pokoje, vyklouzla z postele a vrátila se na své stanoviště u okna. Na mramorový parapet položila chlupatou kouli, mocný bezoár, o kterém se říká, že je špicí ďáblova ocasu, ale ve skutečnosti tento vzácný předmět nacházejí lovci v žaludcích divokých horských koz. Bezoárem se může léčit, ale může se jím také zaklínat. Služebná Marta jím potají přivolávala svého miláčka, vojáka od hradních střelců, po tři noci koulela bezoárem po okně

a volala jméno milého - a třetího dne skutečně přišel a slíbil, že ji už neopustí!

A tak Alžběta kutálela sem tam koulí, lehoučkou jako duše a hebkou jako zvířátko, dívala se přes ni do měsíce a špitala zaklínadlo: „Vrať se, vrať se, vrať se! Musíš přijít, musíš mi poradit, rozlila jsem tvůj lék a bez něj se nezahojí rány rytíře Sendivoje! Vrať se po měsíční cestě, vrať se po vílí pěšince, vrať se po vlasu královny Mab!“

Náhle se ve tmě pod okny něco pohnulo. Na měsícem ozářenou část ulice vyšla podivná nahrbená postava. Zvedla obličej k oknu, jako by tušila dívku za sklem.

Alžběta zděšeně vyjekla.

Spatřila nehnutou tvář podobnou dřevěné masce, vypoulené oko, jizvu v podobě krvavého blesku na holé lebce, ústa zkrivená v trvalém zlověstném šklebu. Pod nadzdviženým rtem se blýskal dlouhý špičák.

Dívka odskočila od okna, vrhla se na lůžko a přetáhla si peřinu přes hlavu. Strach jí sevřel hrdlo neviditelnými ledovými prsty. „Jdi pryč!“ mumlala a zuby jí jektaly. „Jdi pryč, tebe jsem nevolala!“

Zvony z pražských věží začaly právě v té chvíli vážně a slavnostně odbíjet půlnoc.

II.

Jehuda Löw ben Becalel, velký učenec a rabín židovské obce pražské, té noci také nespal. Vlastně už nespal několik nocí. Černý anděl smrti obcházel židovským městem a rdousil malé děti. Proč jenom malé děti?... Proč? Ta otázka rabbiho tísnila a nedovolila

mu zamhouřit oči. Kolem něj v šeru pracovny, ozářené jen matným svitem olejového kahánku, se povalovaly spousty rozbalených svitků a nedbale pohozených knih, vršily se kolem baněk s různobarevnými tinkturami a kolem tabule, kde byl křídou nakreslen kabalistický strom sefirot, strom poznání dobrého i zlého... Kde vězí odpověď? Ó Adonaji, Pane Mojžíšův a Abrahámův, proč přede mnou skrýváš svou tvář? Pomalu se kýval dopředu a dozadu s prsty propletenými modlitebními řemínky a monotónně opakoval slova hebrejské modlitby. Snažil se vymazat ze své mysli vtíravé obrazy morových ohňů, lkajících žen, které roztrhly svůj šat a posypaly si hlavy popelem, tu otřesnou řadu malých truhliček, seřazených před synagogou v žalujícím zástupu...

Cosí přinutilo Löwa přerušit modlitbu a zaposlouchat se. Intenzivně vnímal stoupající napětí, sotva postřehnutelné zčerení prostoru, pohyb směřovaný ke zcela určitému cíli... Pomalu vstával a tajil dech. Cítil chvění, probíhající mu celým tělem až po špičky prstů. Naslouchal, naslouchal celou duší. Bylo to blízko, blíž, než by kdo mohl tušit. A bylo to strašné... Vládlo hluboké ticho, rušené jen prskáním hořícího kahanu. A přece: z temných zákoutí noci dolehlo k němu pojednou vzdálené zakvílení. Plamének kahanu se zazmíтал v prudkém tažení větru a vrhl na zeď za rabínovými zády stín, který se podobal siluetě obrovského ptáka s roztaženými křídly.

To už rabbi Löw chvatně oblékal plášť a vyběhl z domu. Uličky židovského města ožívaly ruchem, nezvyklým v tuto pozdní hodinu. Planoucí pochodně se jako ohnivé praménky stékaly z různých stran ke hřbitovu, světla se přízračně míhala mezi dávnými, stařecky nachýlenými náhrobními kameny, až posléze ozářila rozrytou hromadu čerstvé hlíny nad černou jámou. Malá rakvička byla vytažena ven, víko odpáčeno a nadzvednuto a ve škvíře se bělal cíp pohřebního rubášku.

Sluha synagogy s lucernou v pozdvížené ruce rozčileně vykládal shromažďujícímu se hloučku: „Viděl jsem toho netvora na

vlastní oči! Rozhrabával hrob a vrčel jako šelma! Měl upíří špičák a Kainovo znamení vypálené na čele!“

Tázavě se otočil k impozantní postavě přicházejícího rabína. Všichni strnuli v očekávání, co moudrý muž řekne.

Ale ten mlčel.

III.

Chůva roztáhla závěsy a vpustila do pokoje ranní slunce. Zálibně se zadívala na spící Kateřinu, na její leskle černé vlasy rozhozené po polštáři, na římský profil. Nezapře vlašskou krev rodu Stradů, pomyslela si. Kdo by řekl, že ta nafoukaná a hubatá holka, před níž se služebné třáslly, ačkoliv byla ještě proti nim dítě, se stane císařovou favoritkou, první dámou v říši - a protože Rudolf stále otálí se ženěním, je Kateřina Stradová vlastně nekorunovanou císařovnou. Škoda, že se toho její matka nedožila, ta by byla na dceru pyšná! Její dědeček Jacobo Strada, šedivoučký podivínský stařík, věčně zalezlý mezi folianty a císařskými sbírkami, je z toho spíše jen zmatený. Už dávno nemá v rodině žádné slovo, syn se mu moc nevyvedl, vnučka poroučí - a starý archivář jen přikyvuje s dobromyslným úsměvem. Ale císař ho má rád, Strada už sloužíval ve Vídni Rudolfovu otci Maxmiliánovi. Jacobo Strada je prostě habsburskou rodinnou památkou. Ano, skoro by se dalo říct, že i sám Strada je jedním z těch podivných sbírkových předmětů, které pro císaře stráží a ochraňuje v legendární kunstkomoře, v tajemné „třinácté komnatě“, kam nikdo kromě něj a císaře nesmí vstoupit.

Tak malá Stradová je „skoro“ císařovnou... Nu, budiž jí to přáno. Dala Rudolfovi prvního potomka - a to už něco znamená! Jakpak se asi vyspínal náš hrdina Julius?

Chůva rozevřela plentu, která jako stan zakrývala kolébku, a sklonila se nad dítětem. Vzápětí zděšeně vykřikla: „Paní Kateřino! Váš synáček!“

To, co poté propuklo, by snad bylo možno přirovnat k přírodní katastrofě. V předpokojích nastal zmatek, služebné přebíhaly sem a tam, Kateřina, rozcuchaná a bosá si v chůzi navlékala župan, nevrle odstrčila děvče, které jí chtělo pomáhat s oblékáním. Chlapeček ležel na stole mezi hemžícími se ženami. Neplakal, jenom chraptivě chrčel, otevřenou pusinkou lapal po dechu jako kapr vytažený právě z vody, tváře mu žhnuly. A nad ním se křižovaly zmatené výkřiky: „Proboha, dusí se!... Zabalte ho do mokrého! ... Srazte tu horkost!“

Cosí děsivého vylezlo z podhradí, z temných uliček židovského gheta, a nepozorováno se vplížilo do císařských komnat. A císař ještě nic netušil...

IV.

„To jsme my!“ zvolal Rudolf s pobaveným překvapením a jeho ruka se sladkou caltou se zastavila na půli cesty k ústům. Naklonil se nad malířským plátnem, kde pestrá směs plodů, květů a klasů,

dýchající atmosférou letního zrání, byla poskládána tak podivuhodným způsobem, že vytvářela lidskou hlavu. „Jste vtípálek, Guiseppe, tak jako vždycky. Ale tohle se vám obzvlášť povedlo!“

Císař slastně přimhouřil oči a s rozkoší upil mléka slazeného medem. Měl rád takové příjemné snídaně...

„Nejde jen o pouhý žert,“ usmál se Guiseppe Arcimboldo, zdatně vyhlížející muž, oblečený s vybranou elegancí dobových šviháků, jemuž by nikdo nehádal, že už má za sebou přes padesát velmi rušných let. Šibalská jiskřička hravé ironie v tmavých očích mu dávala punc věčného mládí. Děkovně pokývl sloužícímu, který mu podal jeho oblíbený šálek horkého vína se skořicí, jemuž říkával „elixír života“. Jen málo lidí se mohlo pyšnit tím, že snídali s císařem; Arcimboldo byl z tohoto hlediska mimořádnou výjimkou, neboť býval u ranní císařské tabule poměrně často. Rudolf si totiž byl zcela jist, že malířova přítomnost mu nepokazí dobré zažívání.

„Doporučuji, aby si Vaše císařská Milost povšimla rozmístění rostlinných prvků na té tváři.“ pokračoval Arcimboldo ve výkladu, když si dopřál vydatný doušek svého elixíru. „Mají hermetickou symboliku a ztotožňují Vaši císařskou Milost s bájnou postavou starořímského boha Vertumna, ochránce zahrad a čtyř ročních období. Vertumnos je totiž také vládcem věčných proměn v přírodě i v lidském životě. Možná jsem chtěl tím obrazem naznačit, že Vaše císařská Milost se právě nachází v období vrcholící duchovní i tělesné zralosti.“

„I ty šibale!“ pohrozil mu Rudolf se smíchem nakousnutou houstičkou. „Víme přesně, co máš tou zralostí na mysli! Nás neošálíš!“

Zamračil se a nevrle se ohlédl, když se od vstupních dveří ozvalo decentní odkašlání. Komorník Makovský tam stál s uctivě skloněnou hlavou.

„Co je, pane komorníku?“

„Velice se omlouvám, že si dovoluji Vaši císařskou Milost vyrušovat, ale vyslanec španělského krále Filipa II. žádá o naléhavou audienci...“

„Nemáme čas! odsekl Rudolf. „Copak nevidíte, jak jsme zaneprázdnění? Ať počká!“

„Jak si Vaše císařská Milost přeje,“ uklonil se Makovský a jen jako na okraj podotkl, „španělský král Filip II. se rozhodl udělit Vaší císařské Milosti za její zásluhy řád Zlatého rouna. Pověřil svého vyslance dona Morega, aby s Vaší císařskou Milostí projednal podrobnosti slavnostního ceremoniálu. Ale samozřejmě, ta záležitost počká...“

Rudolf postavil šálek tak prudce, až mléko vyšpláchno na stůl. Tvář mu zrůžověla vzrušením, chvatně vztáhl za odcházejícím Makovským ruku, jako by ho chtěl zadržet, a vykřikl: „Kdo řekl, že to počká? Jste hlupák, pane komorníku! Copak nevíte, že na řád Zlatého rouna se těšíme už řadu let? Vyřídte panu vyslanci, že ho přijmeme ještě dnes. Ne, vraťte se! Vyřídte mu, že ho přijmeme okamžitě. Bude nám ctí, když s námi posnídá!“

V.

Kateřina si divokým pohledem přeměřila dvojici statných zbrojnošů, kteří jí zkříženými halapartnami zatarasili přístup ke dveřím císařovy pracovny. V tu chvíli z hloubi duše nenáviděla ty jejich nezúčastněné, lhostejné tváře; s chutí by se na ně vrhla a zaryla do nich nehty... Ovládla se, škubnutím hlavy odhodila neposlušný pramen vlasů z čela a zasyčela: „Až se císař dozví, jak se mnou zacházíte, nechá vás degradovat a zavřít do věže Daliborky!“

Strážní trabanti nehnuli ani brvou.

Dveře za jejich zády se tiše otevřely a vynořila se útlá postava komorníka Makovského, jemuž na černé sametové vestě hrdě zářila zlatá šňůra se symbolickým klíčem od císařových komnat. Tvářil se chápavě, ale nekompromisně. „Je mi opravdu líto, slečno (na slovo slečno položil zvláštní důraz), ale Jeho císařská Milost právě jedná se španělským vyslancem. Je naprosto vyloučeno ji při tak závažném rozhovoru vyrušovat.“

„Copak to nechápete!“ vykřikla Kateřina hystericky. „Náš syn umírá!“

Makovský jen bezmocně rozhodil rukama.

Naštěstí právě vešel starý lékař a jeden z nejučenějších mužů u dvora, ctihodný Tadeáš Hájek z Hájku, a vysvobodil tak komorníka z obtížné situace, neboť Kateřina se okamžitě vrhla k němu.

„Tak co, pane doktore?“

„Nechal jsem namíchat směs z několika léčivých bylin, které doporučuje Mathioli. K pročištění tělesné dráhy Merkura se běžně používá jemně drcený jaspis, ale u tak malého dítěte se obávám trávicích obtíží. Snad by pomohla mast Alberta Velikého k potírání hrudníčku...“

„Je nějaká naděje?“

Hájek se měkce zadíval do Kateřininých vyděšených očí: „Ovšem, má milá, vždycky je naděje. Naděje je to jediné, co nám ještě zbývá. Nadarmo se neříká, že naděje umírá jako poslední. Doufejme v pomoc Boží. Ale prosím, řekněte mi,“ starý lékař zdvihl ruku, v níž držel jakýsi předmět, „jak se v zavinovačce vašeho synka ocitlo tohle?“

Kateřina užasle zírala na roztřepený útržek bílé látky, na jehož lemu bylo vyšito několik zvláštních znaků. „Nechápu,“ vydechla, „nikdy jsem nic takového neviděla. Netuším, kdo to mohl přinést.“

Také komorník Makovský se zájmem popošel blíž. „To vypadá jako hebrejské písmo,“ podotkl.

Tadeáš Hájek chmurně přikývl: „Ano, je to patrně část pohřebního rubášku židovského dítěte. Obávám se, že tady jde o síly, na něž mé chabé lékařské znalosti nestačí.“

„Co tím naznačujete?“ zeptala se Stradová rozechvěle.

„Nic, nic... Nechtěl bych šířit nějaká podezření, dokud nemám naprostou jistotu...“

Komorník Makovský rychle pohlédl z Hájka na Kateřinu a řekl tiše, ale s důrazem: „Zdá se, že císařův syn se stal obětí černé magie!“

VI.

„Edwarde!“

Radostný Alžbětin výkřik se hlasitě rozlehl pod klenbou síně, dívka se rozběhla schodištěm dolů, klopýtla a vletěla do náruče Kelleymu, který ji v poslední chvíli zachytil. Sevrěla mu paže kolem krku a zavěsila se na něj jako malá opička.

„No tak... neblázni... vzbouříš celý dům...“ odtahoval rozpačitý a přitom potěšený Kelley její ručky od svých vlasů, jako by se bál, aby mu je nezucchala.

„Potřebuji tě,“ vykládala překotně Alžběta, „máme v domě raněného, chtěla jsem mu dát zelenou tinkturu, ale rozlila jsem ji, nezlob se...“

Kelley na ni překvapeně pohlédl: „Co víš o zelené tinktuře?“

„Všechno! Dobře hojí rány. Musíš honem udělat novou, než rytíř Sendivoj zeslábně a dostane horečky!“

„Vidím, že už mám v domě schopného zástupce. Ještě mi pověz, kdo je ten zraněný rytíř. Je skutečný, nebo k tobě přišel z říše pohádek?“

Alžběta se zatvářila dotčeně. Seskočila na zem, vzala „strýčka Edwarda“ za ruku a táhla ho za sebou do zadního traktu budovy.

Nahoře na schodišti stála Johana Westonová, přivábená dceřinými výkřiky. Pozorovala tu nesourodou dvojici s nakysle posmutnělým úsměvem. Když však k ní Kelley vzhlédl, chvatně odstoupila od dřevěného zábradlí a demonstrativně za sebou zabouchla dveře svého pokoje.

Sendivoje zastihli na lůžku, služebná Marta mu právě převazovala ránu. Mladý muž k nim stočil oči, a když spatřil Kelleyho, dychtivě se nadzvedl na lokti.

„No tak! Ležte klidně, pane, nebo to zase začne krváčet!“ hudovala Marta.

„Jak vidno, okolnosti mi nedovolují důstojně pozdravit největšího ze zasvěcenců tajných věd,“ pousmál se Sendivoj. „Jste bezpochyby sám magister Edward Kelley.“

„To bezpochyby jsem,“ ušklíbl se Kelley a upřel na mladíka podezíravý pohled svých uhrančivých očí. „Zato o nějakém Michaelu Sendivojovi jsem ještě nikdy neslyšel. Kdo vás za mnou poslal?“

Sendivoj vrhl významný pohled stranou na Martu a Alžbětu. „Mohl bych vás požádat o rozhovor mezi čtyřma očima?“

Kelley pokývl a usedl na stoličku vedle lůžka. „Marto,“ řekl, „jdi koupit do apatyky půl drachmy tlučeného skočcového kořene, unci kostivalu, dvě měrky antimonu a býčí sůl. Vezmi s sebou Alžbětu, ta ti poradí, abys to nepopletla.“

„Ano, pane,“ zvedla se Marta a vzala za ruku Alžbětu. Dívka opouštěla místnost velmi neochotně. Na jednu stranu ji sice těšila důvěra, kterou do ní Kelley vkládá při tak důležitém nákupu, na druhou stranu ji však mrzelo, že nebude zasvěcena do velkého tajemství, jež se zřejmě Sendivoj chystá odhalit.

Když osaměli, zavládlo na okamžik rozpačité ticho. Kelley se tvářil ostražitě, Sendivoj se samolibě usmíval. Konečně mladík promluvil: „Víte, kdo byl muž, přezdívaný Adept nebo též Cosmopolita?“

Kelley pokývl: „Záhadný Skot Setonius. Mnozí se domnívají, že jde o smyšlenou mytickou postavu.“

„Stál přede mnou tak, jako teď vy,“ prohlásil Sendivoj triumfálně.

V Kelleyho tváři se objevil výraz nevěřícího překvapení: „Cože?!“

„Setkali jsme se v Drážďanech na dvoře kurfiřta Christiana. Pravda, za poněkud neblahých okolností. Kurfiřt slavného Adepta

ta zajał a nechal ho krutě zmučit, aby získal jeho znalosti. Setonius však nepromluvil. Když na následky mučení umíral v temných a vlhkých kobkách hradu Königsteinu, povolil mi kurfiřt návštěvu toho muže...”

„Vám?“ zvolal Kelley. „Proč zrovna vám? Jste snad duchovní nebo inkvizitor?“

Sendivoj s úsměvem zavrtěl hlavou. „Ne, pochopitelně, že ne. To je trochu jiná historie. Vydobyl jsem si totiž značnou proslulost odhalením a prozrazením kouzelnických triků, jimiž takzvaní alchymisté matou prostoduché důvěřivce. Také kurfiřta Christiana jsem tím několikrát zachránil od ostudy a finančních ztrát. Proto mi důvěřoval a doufal, že já se svými vědeckými zkušenostmi dokážu ze zapírájícího Adepta dostat pravdu.“

„No, a?“

„Po rozhovoru s umírajícím údajným Setoniem jsem zjistil, že i v tomto případě šlo o pouhého podvodníka, neznalého právě podstaty Velkého Umění.“

„Opravdu?“

Sendivoj se lišácky usmál: „To je oficiální verze, pane. Ten k smrti zmučený muž byl totiž skutečně Setonius. A svěřil mi své tajemství!“

VII.

Stejně jako se vodní prameny a potůčky spojují do společného řečiště, tak i události, odehrávající se současně na různých místech a nemající zdánlivě mezi sebou vůbec žádnou souvislost, směřují neúprosně ke společnému bodu v prostoru a čase. A tak ve stejné

chvíli, kdy Sendivoj odhalil před magistrem Kelleyem nejhlubší tajemství velkého Adepta a kdy Alžběta se okouzleně rozhlížela apatykou, provoněnou stovkami dráždivých vůní a žvýkala kus sladkého dřeva, který jí věnoval majitel krámků pan Botticelli, právě v tu dobu předjel k fortně Pražského hradu u mostu přes Jelení příkop obyčejný kočár bez znaků a s okny zataženými záclonkami. Komorník Makovský přivedl Kateřinu Stradovou a pomohl jí dvorně do otevřených dvířek. Pátravě se ohlédl k bráně, kde postávala sošná stráž s neúčastným výrazem, přelétl očima staré hradby z bělavého kamene s tmavými otvory střílen, věže sv. Víta a sv. Jiří, kulaté bašty nad Jelením příkopem, na jehož dně se kolem potůčku Brusnice popásala stáda skvrnitých daňků, zalétl pohledem k bujně zelení zahrad kolem Míčovny, ztrácející se v lehkém ranním oparu. Ze zvěřince sem doléhal řev hladového lva Mohameda.

Přes dřevěný most právě chvátala chůva, přinášela dítě zabalené v pokrývkách. Makovský počkal, dokud nevklouzla vedle své paní na vycpávané sedadlo. Pak se obrátil ke Kateřině: „Jeho císařská Milost si přeje, abyste setrvala v ústraní. Až se věci vyřeší, dá vám vědět.“

Kateřina se zdála být zmatena a plná úzkosti. Stočila pohled k bezmocnému ranečku na chůvině klíně: „A co když Julius cestou zemře?“

Makovský si útrpně povzdechl. „Všichni jsme v rukou božích!“

Přibouchl dvířka a dal kočímu pokyn k odjezdu.

A ve stejné době John Dee smekl kožešinovou čapku a vstoupil do zšeřelého prostoru týnského chrámu. Pod štíhlými oblouky gotických kleneb se vznášel šepot modliteb, připomínající šumění větru ve zkamenělém lese. Roztržitým pohledem přejel přes řady pokorně sklopených hlav v kostelních lavicích. Tam vpředu u prostého oltáře - vlastně jen stolu pokrytého bílým ubrusem - sloužil

evangelickou mši černě oděný kněz. Právě pozdvihl kalich se slovy: „Toto jest krev má, která se za vás vylévá!“

Kdosi se dotkl Deeova ramene. Byl to hubený muž s úzkými rty, které jako by měl pořád staženy v ironickém úsměvu.

„Následujte mne, doktore,“ špitl a vedl učence postranní chrámovou lodí do sakristie. Jakmile se ocitli v úzké chodbičce, pečlivě zavřel dveře. „Důvěřujete svému příteli Kelleymu?“ zeptal se.

„Samozřejmě. On je víc než přítel - on je částí mého já.“

„Nepřál bych vám, abyste se dožil trpkého zklamání. Buďte opatrný, doktore. Ach, promiňte,“ podal Deeovi ruku, „já jsem vrchní písař císařské kanceláře Jan Hunkler. Mám tu čest patřit mezi dobré známé sira Montfacon, tajemníka mise Jejího Veličenstva královny anglické. Tuto naši schůzku považujte prosím za velice důvěrnou.“

Hunkler otevřel druhé dveře na protilehlém konci chodbičky a pokynul Deeovi do malé, goticky klenuté místnůstky, kde již čekali tři muži. Dee je dobře znal, ačkoliv se s nimi dosud osobně nešel setkat. Sir Montfacon s protáhlou koňskou tváří byl zabrán do rozhovoru s poněkud obtloustlým hrabětem Jindřichem Šlikem, zatímco Matyáš Thurn, rázný voják, jehož tvář se chmuřila a pečlivě zastřižený „mušketýrský vous“ jí dodával zdání přísnosti, neklidně přecházel po komůrce sem a tam a zdálo se, že se musí shýbat, aby stěsnal svou rozložitou a vysokou postavu v omezeném prostoru.

„V případě potřeby zmobilizují zemskou hotovost,“ prohlašoval právě Thurn, „vojsko české protestantské šlechty může během několika dnů oblehnout Pražský hrad. A císař se bude muset jednoznačně rozhodnout!“

„Vyvarujte se ukvapených akcí,“ oponoval sir Montfacon a obrátil se k Deeovi. „Pánové, možná již znáte učeného doktora Johna Dee. Získal si císařovu důvěru a může svým vlivem zapůsobit na

panovníka mnohem účinněji, než by se podařilo komukoliv z nás. Situace vypadá takto: španělský král ve snaze ulovit Rudolfa předhodil udičku s lákavou návnadou - řádem Zlatého rouna. Máme informace, že císař přijal vyslance svého strýce Filipa II. a dal své kanceláři vypracovat odpověď pro madridský dvůr, v níž naznačuje možnost, že by pojal za manželku španělskou princeznu Isabelu.“

„To nesmíme za žádnou cenu připustit!“ ozval se rozhorleně Šlik. „Mladí fanatičtí katolíci, ta tlupa kolem Lobkovice a Bořity z Martinic si už brousí nože na naše hrdla. Čekají jen na mocenskou podporu ze zahraničí, na jezuity, dominikány, inkvizici, na všechny ty honící psy praskající španělskými důtkami!“

Montfacon uvážlivě pokýval: „Je i v zájmu anglické koruny, aby španělský katolicismus nezískal v Evropě převahu. Buďte si pánové jisti naší podporou, ovšem skrytou, nemůžeme si dovolit vystupovat veřejně na vaší straně. Jistě chápete, že Její Veličenstvo královna Alžběta nechce dát Španělsku záminku k válce.“

„Co můžeme čekat od doktora Dee?“ zeptal se Thurn. „Předloží císaři horoskop, který by panovníka varoval před sňatkem?“

Nastalo vyčkávané ticho. Všechny pohledy se upřely na Johna Dee, ale ten dlouho mlčel a zarytě hleděl do míst, kde se žebra klenby sbíhala do konsoly, již dal dávný kameník podobu hlavičky pitvorného skřeta. Konečně řekl: „Nejsem podvodník. Nemohu tvrdit to, co hvězdy neříkají. Obrátím se na anděla Uriela a budu císaři věrně tlumočit jeho slova...“

„Nebo spíš slova magistra Kelleyho!“ podotkl ironicky Hunkler. „Snad bychom o tu službu měli požádat rovnou vašeho přítele. Měšec dukátů by jistě učinil jeho sluch natolik vnímavým, že by od neviditelného ducha uslyšel přesně to, co potřebujeme!“

„Nepřišel jsem sem proto, abych se nechal urážet!“ odsekl rozčileně Dee. „Sbohem!“ A vykročil ke dveřím.

„No tak, pánové!“ ozval se vyčítavě sir Montfacon. „Jestli skončíme v rozepři, dáváme tím jen trumfy do rukou našich nepřátel. Doktor Dee je seriózní vědec a nikdo po něm nežádá, aby používal podvodných praktik. Sám nejlépe chápe nebezpečí, jaké by naší straně hrozilo od Rudolfova příklonu ke španělskému dvoru a katolické církvi. Nemám pravdu?“

„Ano, sire,“ pokývl Dee chladně.

Schůzka skončila smířlivě. Ale dohodli se vůbec na něčem? Když doktor Dee odcházel přes rozlehlé Staroměstské náměstí, měl pocit, že ze všech těch vyřčených slov mu zůstala v ústech jakási trpká pachuť. Klinkání zvonku upoutalo jeho pozornost k proslulému astrolábu pod radniční věží. Měsíc, slunce a planety tam kroužily po svých neměnných sférách, zlatá ruka ukazovala trojí čas a podle legendy odpočítávala hodiny, zbývající do konce světa...

VIII.

Jaké tajemství odhalil Michael Sendivoj? Učinil věc skutečně podivnou a nečekanou: vsunul svůj palec a ukazovák tak hluboko do úst, až se mu vyboulila tvář, a s úporně trpitelským výrazem tam něčím manipuloval. Vypadalo to, že se chce zbavit bolavého zubu. A vskutku: ozvalo se podezřelé křupnutí a mladý muž vytáhl svoji stoličku. Ta však neměla typický zubní kořen, místo toho byla na spodní straně opatřena stříbrným plíškem ohnutým do tvaru U. Sendivoj vyplivl krvavou slinu a podotkl: „Můj zub moudrosti! Sice falešný, ale ten název je velmi trefný!“

Před užaslým Kelleyem odšrouboval vrchní část zubu: ukázalo se, že je to geniálně maskovaná nádobka, vysoustružená ze slonoviny. Uvnitř byla špetka ohnivě červeného prášku, který se na světle hedvábně leskl.

Kelley uchopil nádobku chvějící se rukou. Naprázdno polkl; na jednu mu dočista vyschlo v hrdle. „To je... opravdu...“

Sendivoj se doslova pásl na magistrově úžasu: „Ano, je to ona! Univerzální substance... Kámen filosofů... Sůl velké přeměny...“

Kelley se zhluboka nadechl. „Nikdy jsem si nepomyslel, že se dožiji chvíle, kdy budu ten zázrak držet v ruce. Znáte postup výroby?“

Mladý muž se nahořkle pousmál: „Ten známe všichni. Purifikace, sublimace a fermentace. Tři základní kroky vzájemného boje měsíční rtuti se sluneční sírou, ze kterého nakonec vzejde krvavá sůl života...“

„Proč se to tedy nedaří? Co vám o tom prozradil Setonius?“

„Setonius došel k výsledku náhodně. Sám si nebyl jist, co způsobilo urychlení procesů v athanoru. Jedné noci s úžasem hleděl na to, jak se ohnivá síra vynořuje z lůna bílé růže, jak se bílou hmotou šíří od zárodečného středu červené kruhy. Způsobilo to mimořádné postavení hvězd? Momentální duševní rozpoložení Mistra? Komety, která se v té chvíli vynořila nad obzorem? Nebo snad bouře, která tou dobou zuřila na březích Severního moře? Kdo ví?“

„Takže Setonius nedokázal postup zopakovat?“

„Nedokázal, a to ho přivádělo málem k šílenství. Vyrobil sice nepatrné, ale přesto dostačující množství červeného prášku a zakopal ho v nádobě na tajném místě. Úkryt mi před svou smrtí prozradil. Vyzvedl jsem nádobku a účinnost červené soli jsem si samozřejmě ihned ověřil. Výsledky jsou fascinující! Chtěl jsem vás, Mistře, vyhledat v Krakově, ale tam mi přátelé sdělili, že jsme se minuli, že jste mezitím s doktorem Dee odcestovali do Prahy. Bohužel, mé tajné pokusy a následný kvapný odjezd vzbudily kurfiřtovu podezřivost. Ten chlap má své agenty všude! Brzy se dozvěděl, co jsem získal a komu to vezu. Domnívám se, že najal tlupu pražských ban-

ditů, aby si na mě počkali v cíli mé cesty. Dostali mě přímo u vašich vrat. Nebyli hloupí, utrhli mi i podpatek bot a odlomili rukojeť kordu. Naštěstí je nenapadlo, že vzácnosti lze uschovat i jinde.“

Kelley se nepřestával tvářit nedůvěřivě. „Proč jste se rozhodl vyhledat právě mě?“ Jeho uhrančivé oči jako by se snažily proniknout až na dno duše toho mladíka, jenž se s nezvyklou lehkomyšlností přenášel přes nástrahy, které mnohým zkušenějším zlomily vaz.

Sendivoj se ani tentokrát nenechal vyvést z míry. „Slyšel jsem o vašich pozoruhodných experimentech, které konáte s doktorem Dee. A hlavně mě zaujala zpráva, že vlastníte starobylý arabský návod k výrobě zázračné tinktury, která má podobné vlastnosti jako můj prášek. Usoudil jsem, že kdybychom to zkusili společně, všichni tři, snad bychom Adeptovo tajemství odhalili.“

„Arabský návod?“ pousmál se Kelley pobaveně. „No jistě, dnes je zvykem připisovat všechnu moudrost světa Arabům. Ale věřte, milý pane, že tohle je něco mnohem dávnějšího... Začalo to nenápadně, teprve mnohem později jsem pochopil, že šlo o znamení osudu. Před pár lety mi hostinský v rodném Worcesteru nabídl ke koupi rukopis, který prý u něj nechal jeden host jako zástavu za nesplacený dluh. Údajně ta listina měla pocházet z hrobky irského biskupa. Hostinský věděl, že jsem člověk vzdělaný a že se o takové věci zajímám. Ten pergamen vypadal opravdu starobyle, hned večer jsem ho v podkrovním hospodském pokojíku při svíčce přelouskal, ale moc moudrý jsem z toho nebyl. List byl hustě popsán textem v jazyce, který jsem neznal. Nevěděl jsem si s tím rady, a tak jsem udělal něco podobného, jako vy. Vydal jsem se do městečka Mortlaku, do čarodějovy věže, jak se říkalo té chátrající tvrzi nad kalnou říčkou, kde mezi stovkami knih přebýval nejmoudřejší muž Anglie - doktor John Dee. Obával jsem se, že tenhle vznešený pán a osobní přítel královny Alžběty mě vyhodí, ale jeho to kupodivu zaujalo. Přistoupil k tomu s opravdovou systematickostí matema-

tika. Spočítal slova, slabiky a písmena v neznámém textu, sestavil z nich tabulku, určil jejich gramatické zákonitosti - a srovnáváním s různými starobylými písemnostmi, zejména se jmény božských bytostí v posvátné knize Henochově, kterou církev zavrhl a nechala vyškrtnout z bible, brzy zjistil, že se jedná o henochiánštinu, pradávný a dnes již zapomenutý jazyk, jímž hovořili andělé, a který znali ještě egyptští kněží. A tak mě doktor Dee poučil, že pergamen, který jsem náhodným řízením osudu koupil, má nesmírnou cenu. Je na něm totiž zapsaný výrobní postup mocné tinktury, úžasné látky, která je schopna zásadním způsobem proměňovat vlastnosti hmoty...”

„A vyrobili jste ji?“

Kelley se již usmíval. „Myslíte, že bychom s doktorem Dee žili tak chudě a hledali almužnu na císařském dvoře, kdyby se nám to opravdu podařilo?“

„A v čem je problém?“

„Ve zjištění, které nám brzy zkalilo prvotní radost. Ukázalo se totiž, že máme v rukou pouhou část návodu, list vytržený ze ztracené knihy.“

Sendivoj se trpce ušklíbl: „Někdy mi připadá, jako by s námi Bůh hrál nějakou lstivou hru. Každý z nás po velkém úsilí získá dílek mozaiky. Ale dokážeme ji někdy složit celou?“

Kelley pečlivě zašrouboval víčko schránky. „Vraťte svůj zub moudrosti tam, kam patří. Doktorovi Dee zatím nic neříkejte, bývá někdy trochu... trochu prostomyslný, mohl by se někde podřeknout. Musíme být velmi opatrní. Ale věřte, že naše chvíle už brzy přijde!“

Otomar Dvořák: O mně

Jmenuji se Otomar Dvořák, žiji v Praze ve Vršovicích, moje manželka Eva Zajícová je výtvarnice. Kdysi jsem vystudoval FAMU, obor dramaturgie a scénaristiky a poté jsem vykonával mnoho různých povolání, od uklízeče ve škole, přes dělníka v továrně až po vedoucího kulturního domu, což mi umožnilo poznat život ze všech stran. Zhruba před patnácti až dvaceti lety jsem se nejčastěji vyskytoval na divadelních jevištích, ale také v šatnách, zkušebnách, dílnách (a barech, samozřejmě!), například v pražském Semaforu, v Městském divadle Zlín nebo v loutkovém divadle Lampión v Kladně - a to jako herec, dramaturg či autor. Ještě před „sametovou revolucí“ jsme s Michaelem Kocábem natáčeli ilegální videoklip „Snaživec“ a během ní oficiální baranndovský film „Pražákům, těm je hej“. V „Tankovém praporu“ jsem popíjel vodku v roli jednoookého ruského generála a Jiřího Wimmery jsem děsil v komedii „Horor, aneb Četba na dobrou noc“, kterou jsme společně napsali pro ostravskou televizi. Ve Zlíně jsme s Milanem Nytrou (nyní klávesista skupiny Buty) napsali a s režisérem Morávkem inscenovali velkolepě výpravný muzikál Frankenstein (což byl v roce 1993 jeden z prvních českých muzikálů - a patrně se líbil, protože dostal cenu diváků a hrál se dva roky. V televizi jste mohli má dílka také kdysi vidat na stanici Prima, kde jsem připravoval několik dílů publicistického seriálu „Záhady a mystéria“.

Čtenáři mě zprvu znali hlavně z novin, neboť jsem nějaký čas pracoval jako novinář v regionálních denících či v různých časopisech, které ovšem zanikaly dříve, než jsme se stačili opít na počest prvního čísla. Osudové bylo zřejmě mé setkání s partou nadšenců, která se shromáždila kolem redakce časopisu „Fantastická fakta“ (jména jako Mackerle, Mareš, Česal, Mátl, Stingl. Vokáč nebo Šiška zasvěcencům napoví, že se tam tehdy sešel skutečný výkvět české „záhadologie“). S Fantastickými fakty jsem prožil sedm krásných let. Výpravy na záhadná místa, stopování duchů, přízraků a mimozemšťanů, podivné předměty, zvířata, která by neměla existovat, kruhy v obilí, kamenné linie, pyramidy... To byl podivuhodný svět, ve kterém jsem se vrátil do let klukovských objevů a dobrodružství. Jenže všechno hezké má svůj konec...

Naštěstí v době, kdy časopis zanikal, jsem začal vydávat knížky. Bestle-lerem se stal projekt „Utajené dějiny Čech“, na němž jsem spolupracoval s Alešem Česalem a Vladimírem Mátle. Naše fantastická hypotéza, že dějiny jsou vlastně magickou válkou o informační kód podsvětí, vyvolala nečekaný zájem čtenářů, takže kniha letos vyšla již v pátém vydání a nakladatel nás přemluvil, abychom ji rozšířili o třetí díl.

Odhalování různých tajemství mě přivedlo i k novému úhlu pohledu na svět. A tak moje další cesta vedla docela zákonitě k odhalování „génia loci“, skrytého ducha krajiny, k hledání překvapivých souvislostí mezi podobou skal, hor a údolí, lidskými stavbami, toky řek, osudy lidí, kteří na určitých místech žili a příběhy a pověstmi, které si o nich vyprávěli. Z toho vznikla celá série ne-tradičních cestopisů: Strážci hor a pramenů, Pole slunečního býka, Řeka sedmi jmen, Ohře - měsíční řeka, Krajinou Čertovy brázdy...

A protože krajina a lidé v ní vyprávějí příběhy, zkouším tyto příběhy vyprávět formou povídek a románů; z nichž největšího ohlasu dosáhl příběh z Rudolfské Prahy „Císař alchymistů“ nebo tragická historie největšího teroristického útoku na Prahu, organizovaného francouzským králem Ludvíkem IV. (každý, komu o této epizodě našich dějin vyprávím, bývá překvapen, že ve školní výuce dějepisu o tom nic neslyšel).

Nyní jsem tedy spisovatelem na „volné noze“. Napsal jsem už asi kolem třiceti knížek; také jsem „spáchal“ několik divadelních her, televizních scénářů a písňových textů. Často jsem zván na různé besedy a přednášky do knihoven, regionálních sdružení, muzeí či na „cony (účastníci vědí, o co jde - prostě srazy přívrženců určitého žánru literatury). Dokonce občas dělám průvodce při speciálních výletech po různých zajímavých místech naší země, zahajují výstavy výtvarníků, a kdo ví, co ještě...

Osudy alchymisty Edwarda Kelleyho a magistra Johna Dee se dramaticky vyhrocují ve střetu s tajemnými nepřáteli: na pozadí dvorských intrik se odhalují temné hlubiny lidského vědomí v osudové hře, do níž zasahují císař Rudolf II., rabbi Löw, malíř Arcimboldo či krásná básnířka Vestonia. V rudolfské Praze se setkáme i s Wiliamem Shakespearem, agentem Jejího Veličenstva 007, poznáme podrobný návod na výrobu Kamene Mudrců a dokonce pravou podstatu hrůzného Golema, přízraku pražských nocí...

Prozatím

Císař Alchymistů

✱

Dromar Dvořák